

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний авіаційний університет
Освітня програма	21325 Міжнародний бізнес
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	292 Міжнародні економічні відносини

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національний авіаційний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	21325
Назва ОП	Міжнародний бізнес
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Спеціальність	292 Міжнародні економічні відносини
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Горіна Ганна Олександрівна, Артеменко Аліна Сергіївна, Чернобай Ліана Іванівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	немає
Дати візиту до ЗВО	11.01.2022 р. – 13.01.2022 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://drive.google.com/file/d/1sk5V6fzsD1PX7MNH4CWGzWaGezT_zcv0/view
Програма візиту експертної групи	https://drive.google.com/file/d/1i2pGWbJw1jefABFheYbfd1U6EmuGJWA0/view

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

За ОП «Міжнародний бізнес» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (ОП МБ), що реалізується у Національному авіаційному університеті (НАУ) проводилась процедура наступної (чергової) акредитації. В цілому ОП МБ справляє позитивне враження та продовжує активно розвиватися. Наявна позитивна динаміка в узгодженні проектування і цілей ОП МБ за основними напрямками реалізації з місією і стратегією НАУ, процес удосконалення ОП МБ відбувається з урахуванням пропозицій та рекомендацій усіх груп стейкхолдерів. ОП МБ забезпечує отримання необхідного рівня підготовки, обумовленого Стандартом вищої освіти спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, її зміст відповідає предметній області спеціальності. Форми, методи навчання та викладання на ОП МБ дозволяють досягти програмні результати навчання (ПРН) та набуті відповідні компетентності. Освітній процес забезпечують науково-педагогічні працівники (НПП), академічна та професійна кваліфікація яких в цілому забезпечує досягнення визначених програмою цілей та ПРН. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів та сприяє задоволенню їхніх потреб. Достатніми є фінансові та матеріально-технічні ресурси, навчально-методичне забезпечення для реалізації цілей та ПРН. Наявною є позитивна динаміка у своєчасному реагуванні внутрішньої системи забезпечення якості НАУ на виявлені недоліки в ОП МБ та освітній діяльності, пов'язаній з нею. Разом з тим, експертною групою виявлено окремі слабкі сторони та недоліки, які потребують подальшого виправлення та удосконалення. Відповідно до цього було сформовано низку рекомендацій щодо удосконалення та поліпшення освітньої діяльності за ОП МБ, що акредитується.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

За результатами проведеної експертизи ЕГ виявила наступні сильні сторони ОП МБ: У ЗВО наявна Концепція інноваційного розвитку НАУ з виокремленням інноваційної місії у формі «інноваційно-галузевого спрямування» та вибору пріоритетів спільного інноваційного розвитку з урахуванням глобальних інноваційних викликів. ОП МБ та навчальний план передбачають диверсифіковану практичну підготовку: навчальна, перекладацька та фахова виробнича. У ЗВО наявна політика розвитку soft skills через загальноуніверситетський проект «SoftSkills» та простір неформальної освіти NAU-hub. ЗВО має широку мережу договірних відносин з іноземними ЗВО, що створює можливості для здійснення активної міжнародної мобільності здобувачів, а також із неформальними навчальними онлайн-платформами (Coursera), що забезпечує здобувачів можливостями неформальної діяльності в межах ЗВО. Серед кращих практик навчання і викладання за ОП МБ слід відмітити застосування інструментів Google GSuite for Education; функціонування студентського наукового гуртка та залучення здобувачів до кафедральних НДР; науково-дослідну роботу та публікаційну активність НПП, особливо у 2021р. ЗВО приділяє увагу політиці дотримання академічної доброчесності студентством та НПП через підписання ними декларацій академічної доброчесності та звітування структурними підрозділами ЗВО. У ЗВО наявні диверсифіковані умови для забезпечення професійного розвитку НПП, запроваджено матеріальне та моральне заохочення. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що забезпечується Авіаційним медичним центром. ЗВО проводить систематичне опитування випускників та здобувачів стосовно їх задоволеності матеріально-технічним забезпеченням, соціально-психологічною підтримкою та враховує їх рекомендації. Завершено процедуру інституціоналізації роботодавців у формі дорадчо-консультативного органу Рад роботодавців на рівні факультетів/інститутів та розпочато на рівні університету. Оприлюднена на офіційному веб-сайті НАУ інформація про ОП МБ, а також проекти ОП МБ за три останні роки, забезпечує можливість відстежувати динаміку змін за ОП та врахування рекомендацій стейкхолдерів, сприяє прозорості та публічності діяльності ЗВО.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

За результатами проведеної експертизи на предмет виявлення слабких сторін ОП МБ ЕГ рекомендує: - розокремити мету і цілі ОП МБ та конкретизувати останні для забезпечення усіх стейкхолдерів релевантною інформацією щодо очікуваного застосування набутих здобувачами компетентностей; - потребує уточнення інформація щодо досягнення ПРН та формування ФК і ЗК освітніми компонентами. Рекомендовано уточнити відповідність ОК (особливо тих, які реалізуються у комплексі з курсовими роботами) ПРН та ЗК і ФК, переглянути та актуалізувати матриці ОП МБ; - перейти до фактичної реалізації англomовного проекту, розглянути доцільність впровадження англomовної програми з ОП МБ, що підвищить впізнаваність на міжнародному ринку освітніх послуг і відповідатиме наявному потенціалу інтернаціоналізації освіти в НАУ, посилити консультативну підтримку здобувачів з міжнародної академічної мобільності; - розглянути можливість відходу від термінології “рекомендована дисципліна” та “альтернативна дисципліна”, а також посилити організаційну підтримку навчання здобувачів за дисциплінами інших ОП та навчальних планів; - розвинути системну співпрацю кафедри з роботодавцями щодо формування цілей і завдань практичної підготовки, визначення її змісту; - надати перевагу сертифікату ЗНО з іноземної мови (окрім діючих з біології, фізики, або хімії), що відповідає особливостям реалізації ОП МБ; - деталізувати процедуру визнання результатів навчання у неформальній освіті у «Положенні про організацію та проведення поточного і семестрового контролю» з метою актуалізації означеної практики; - узгодити перелік елементів НМК відповідно діючих Положень та розмістити на офіційних ресурсах для потреб стейкхолдерів; - продовжити роботу з популяризації академічної доброчесності з метою досягнення зазначеного у відповідному Положенні рівня оригінальності в 75%; - усунути часткове запровадження процедури рейтингового оцінювання

професіоналізму та педагогічної майстерності викладачів відповідно до Положення про рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічного працівника та навчально-наукового структурного підрозділу НАУ за рахунок використання автоматизованої системи; -розглянути можливість започаткувати практику оприлюднення вимог відповідності академічної та/або професійної кваліфікації, практичного досвіду претендента за певними ОК під час оголошення конкурсу на заміщення вакантних посад; -спрямувати наукову та публікаційну активність НПП, які забезпечують викладання дисциплін професійного спрямування, на наукові вишукування та розвинення теоретичного та прикладного змісту предметної області конкретних дисциплін, які ними викладаються; осучаснювати результати наукового пошуку; -в системі моніторингу якості реалізації ОПП МБ оприлюднювати пропозиції та рекомендації академічної спільноти; -публікувати на сторінці оприлюднення проєкту ОПП МБ пропозиції усіх груп стейкхолдерів, а не лише роботодавців, та їх реалізацію в контексті програми.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Місія НАУ відображена в таких документах як Доктрина розвитку НАУ на 2015-2024 роки (<http://surl.li/bdplh>) та Стратегія розвитку НАУ до 2030 року (<http://surl.li/sdjl>). На особливу увагу заслуговує Концепція інноваційного розвитку НАУ (<http://surl.li/bdnds>), зокрема, в частині стратегічного бачення інноваційної місії НАУ у формі «інноваційно-галузевого спрямування» (Розділ 1,6, п.6.2). Мету освітньої діяльності вказано в Статуті НАУ (<http://surl.li/amepd>, Розділ 2, п. 2.2) та в Розділі 1 Положення про організацію освітнього процесу в НАУ (<http://surl.li/gqvm>). ЕГ констатує, що формулювання місії Університету в різних документах відрізняється, тому за основу взято Стратегію розвитку з урахуванням галузевого контексту, а конкурентні переваги керівництво НАУ вбачає у його багатопрофільності (додатковий доказ 1, зустрічі 1,2). У відомостях СО вказані цілі ОПП МБ узгоджуються із стратегічними цілями освітнього процесу (п.1 Стратегії розвитку, стор. 2), однак в ОПП МБ редакції 2021р. (Розділ 2, п. 2., стор. 3) не відображені. Встановлено, що згідно Положення про освітні програми НАУ (<http://surl.li/aczsi>) у Розділі 3, п.3.2 вимагається формулювання цілей без виокремлення мети (стор. 12). ЕГ встановила, що рекомендації попередньої експертизи враховано при узгодженні цілей ОПП МБ з місією та стратегією НАУ: 1) уведено окремі теми галузевого спрямування в РПНД ОК6,17,28 (інструментарій розв'язування складних задач і практичних проблем у сфері МEB) та в РПНД ОК 7,20,21,23,25,26,27 (професійні знання); до переліку обов'язкових компонент уведено галузевоорієнтовану ОК29 (<http://surl.li/bfxu>); 2) практична підготовка та формування обґрунтованих рішень з урахуванням контексту галузі – ОК30,31,33,34,35,39 (додаткові докази 2,3,4,18,19,20, зустрічі 2,3,4); заміна перекладацької практики з навчальної на фахову (ОК37); 3) Таблиця 1 відомостей СО узгоджена з описом в ОПП МБ; 4) позитивна динаміка урахування галузевого контексту при формуванні тем БКР (ОК39), а саме: 2019р. – з 12 БКР жодної теми; 2020р. – з 11 БКР 1 тема; 2021р. – з 27 БКР 3 теми; проєкт 2022р. – з 12 БКР 5 тем (додатковий доказ 4 – Наказ на Теми_БАК_ за відповідні роки); 5) застосовано вивчення комплексу, який складається з дисципліни і курсової роботи (наприклад, ОК22 і ОК30; ОК25 і ОК33), що сприяє забезпеченню логіки формування ПРН. Місії і стратегії НАУ також відповідає генерування інноваційних ідей – наукові публікації здобувачів та НПП, в т.ч. з урахуванням контексту галузі, наукові стажування, діяльність наукового гуртка (додаткові докази 9,25,27, зустрічі 3,7) та інтернаціоналізація освіти – фахова співпраця із ЗВО-партнерами, обов'язкове вивчення 2 іноземних мов із 8 запропонованих, міжнародне партнерство НАУ (<http://surl.li/bdnee>), у т.ч., англійський проєкт за ОПП МБ (додатковий доказ 23, зустрічі 1,2,3). За результатами зустрічей 1,2,3,4,7 та опрацювання додаткових доказів ЕГ констатує позитивну динаміку у досягненні відповідності цілей ОПП МБ місії та стратегії НАУ.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

ЕГ в ході чергової експертизи встановила факти залучення стейкхолдерів ОПП МБ до формування цілей та ПРН. Так, до складу робочої групи включено представників академічної спільноти, здобувача вищої освіти, зовнішнього стейкхолдера (додаткові докази 7,17; зустрічі 2,3,4,8). Внесені пропозиції були враховані в новій редакції ОПП МБ та навчальному плані 2021р.вступу, а саме: роботодавці: поглиблено формування ПРН 26,27,28 (рецензія ДП Антонов); збільшено (порівняно з навчальним планом 2018р.вступу) кількість годин для вивчення англійської мови (лізингова компанія ТОВ «ЕСКА Капітал») з формуванням ПРН1,2,5; розширено перелік освітніх компонент вибіркового циклу та уведено дисципліни вільного вибору «Інформаційний бізнес» (<http://surl.li/bduft>) та «Бізнес-комунікації в

міжнародному бізнесі» (<http://surl.li/bdufu>) (ТОВ Агрофірма Агромак) (додатковий доказ 7, зустріч 4); здобувачі та випускники: розвинуто ПРН2,5,21,23, оскільки збільшено обсяг практичної підготовки з ОК37. Залучено до аудиторних занять професіоналів-практиків, в т.ч. (<http://surl.li/bdnel>); взято участь в майстер-класах (<http://surl.li/bdnen>) (ПРН16,17,20,21), що відповідає цілям ОПП МБ «Підготовка фахівців, здатних розв'язувати спеціалізовані складні задачі і практичні проблеми у сфері міжнародного бізнесу...»; академічна спільнота: серед інших, пропозиції к.е.н, доц. Пічкурової З.В. (додатковий доказ 7, зустріч 2) враховано в частині посилення практичних навичок з укладання міжнародних договорів (ПРН16,17,19,20) в ОК18 (<http://surl.li/bdugv>) та дисципліні «Міжнародні торговельні угоди» (<http://surl.li/bdugx>); к.е.н., доц. Сидоренко К.В. - уведено до переліку вільного вибору здобувачів дисципліну «Міжнародна бізнес-логістика» (<http://surl.li/bduhc>); кращих практик ЗВО-партнерів: цілям ОПП МБ щодо «інтеграції та інтернаціоналізації освіти» відповідає укладання договорів з університетами Албанії (<https://www.umsh.edu.al/>) та Литви (<https://vilniustech.lt>); збільшено пул дисциплін вільного вибору (рецензія Дніпровського національного ун-ту ім. Олеся Гончара) в 2021р. (http://fmv.nau.edu.ua/structure/department_ua/k_mevb/subject/, додатковий доказ 17). Під час зустрічей 2,3,4, відкритої зустрічі та результатів аналізування додаткових доказів встановлено, що цілі освітньої програми та програмні результати навчання формуються з урахуванням потреб і рекомендацій стейкхолдерів.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

ЕГ проаналізувала низку фактів щодо відповідності цілей та ПРН ОПП МБ (понад вказаних у Відомостях СО): 1) галузеворієнтованому контексту: для забезпечення ПРН 26,27,28 уведено до переліку обов'язкових дисциплін ОК 29 «Менеджмент і маркетинг міжнародних авіаційних перевезень» (<http://surl.li/bdoha>) та окремі теми галузевого спрямування в ОК7,20,21,23,25,26,27; галузеві дисципліни вільного вибору «Міжнародний авіаційний бізнес» (<http://surl.li/bdohh>) та «Історія світової авіації» (<http://surl.li/bfxqv>); 2) ринку праці: формування ПРН1,2,5 посилено за рахунок збільшення кількості годин для вивчення іноземної мови; розвинуто практичні навички з укладання міжнародних договорів в ОК18 «Міжнародне економічне право» (<http://surl.li/bdugv>), що забезпечило розширене формування ПРН 16,17,19,20; замінено навчальну перекладацьку практику на фахову (ОК37, <http://surl.li/bfxrf>) для забезпечення розширеного ПРН 2, однак, формування галузевих ПРН не передбачено (Таблиця 3); 3) тенденціям розвитку спеціальності: використано результати наукових досліджень НПП для викладання ОК7 «Вступ до спеціальності МЕН» (<http://surl.li/bdojn>), ОК14 «Економічна теорія» (<http://surl.li/bdoej>), ОК «Економічна дипломатія» (<http://surl.li/bdofa>), «Міжнародний авіаційний бізнес» (<http://surl.li/bdohh>) (Таблиця 2, додатковий доказ 25); 4) запозичення досвіду інших ЗВО: уведено дисципліни вільного вибору «Інформаційний бізнес» (<http://surl.li/bduft>), «Бізнес-комунікації в міжнародному бізнесі» (<http://surl.li/bdufu>), «Міжнародна бізнес-логістика» (<http://surl.li/bduhc>), відповідає принципу автономії та ураховує досвід аналогічних вітчизняних програм. ЕГ не може вказати перелік очікуваних ПРН, оскільки внесення дисципліни вільного вибору до матриці відповідності не передбачено. Розвинуто студентоцентрикований підхід, орієнтацію на навчання протягом життя, набуття навичок soft skills в Університеті Кадіса (Іспанія) (зустріч 8), що сприяє досягненню цілей інтеграції та інтернаціоналізації освіти за ОПП МБ; 5) регіональний контекст реалізується через потребу у фахівцях ОПП МБ у певному регіоні і підтверджено під час зустрічей 3,4,8. За результатами експертизи ОК38 встановлено, що проекту баз фахової практики на 2022р. не надано. У 2021р. галузеворієнтованих баз практики не виявлено, базою фахової практики у 2020р. була кафедра міжнародних економічних відносин і бізнесу (додатковий доказ 4). Хоча формування галузеворієнтованих ПРН відбувається в межах окремих тем за ОК7,20,21,23,25,26,27, а ОК37 «Перекладацька практика» не містить галузеворієнтованого контексту (замінена з навчальної на фахову), ЕГ констатує позитивну динаміку з попередньої експертизою. За результатами проведеної експертизи, аналізування додаткових доказів та зустрічей 2,3,4,8 в цілому встановлено факти відповідності цілей та програмних результатів навчання за ОПП МБ тенденціям розвитку спеціальності, регіональному та галузевому аспектам, запитам ринку праці, кращим практикам вітчизняних та зарубіжних ЗВО.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Під час проведення чергової експертизи ЕГ розглядала ОПП МБ в розвитку та у порівнянні з результатами попередньої експертизи. Оскільки програма була розроблена та уведена в дію до прийняття стандарту вищої освіти за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини» галузі знань 29 «Міжнародні відносини» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (<http://surl.li/bdnev>), наказ №357 від 04.03.2020р., то ОПП МБ 2018 (додатковий доказ 17) побудована з урахуванням дескрипторів Національної рамки кваліфікацій за шостим рівнем (<http://surl.li/bdnex>) і за нею навчаються здобувачі вищої освіти 4 курсу. ОПП МБ в редакції 2021р. (із змінами, внесеними наказом ректора від 30.09.2021р. №524/од.) враховує стандарт вищої освіти та реалізується для здобувачів 1,2,3 курсів. Освітні компоненти (ОК) і програмні результати навчання (ПРН) ОПП МБ 2021, відображені у Таблиці 3 Матриця відповідності відомостей СО. За результатами експертизи встановлено приведення у відповідність до рекомендованих стандартом переліку компетентностей випускника (Розділ 4) та застосування права автономії ЗВО з метою забезпечення контексту ОПП МБ (сформульовано розширений ПРН2 та галузеворієнтовані ПРН 26, 27, 28), які досягаються в результаті вивчення 7-8 дисциплін для ПРН 2,27,28 та 11

дисциплін для ПРН 26. В ході чергової експертизи ЕГ встановила, що галузеворієнтовані ФК17,19 не завжди забезпечують досягнення галузеворієнтованих ПРН 26,27,28 (Розділ 5 ОПП МБ), зокрема, за ОК7,17,35. Наприклад, ОК7 «Вступ до спеціальності «Міжнародні економічні відносини» включає ФК19 «Здатність пропонувати нові рішення у сфері міжнародного бізнесу на основі логічних аргументів з урахуванням особливостей і тенденцій розвитку авіаційно-космічної галузі» (п. 1.3 РПНД<http://surl.li/bdnfi>), що розкрито у Темі 8 Модуля 2, і не формує жодного галузеворієнтованого ПРН. Аналогічно, ОК17 «Економетрика» (<https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/52951>) і ОК35 «Курсова робота з дисципліни Економічний аналіз» (<https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/52952>), які формують ФК17 «Здатність володіти методикою статистичного та економічного аналізу стану, структури та динаміки світових ринків, зокрема, світового ринку авіаційних перевезень» (Розділ 5 ОП МБ, Матриця забезпечення ПРН відповідними компонентами ОПП), не впливають на жоден галузевий ПРН. ЕГ констатує факти удосконалення ОПП МБ редакції 2021р. з метою досягнення результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини» галузі знань 29 «Міжнародні відносини» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та рекомендує підсилити щорічний перегляд ОПП МБ внутрішнім аудитом матриці забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

До сильних сторін ЕГ відносить наявність Концепції інноваційного розвитку НАУ з виокремленням інноваційної місії НАУ у формі «інноваційно-галузевого спрямування», вибору пріоритетів спільного інноваційного розвитку з урахуванням глобальних інноваційних викликів, що сприяє зростанню конкурентоспроможності ЗВО через його багатопрофільність. На увагу заслуговує забезпечення стратегічних цілей НАУ «Інтернаціоналізація. Розвиток міжнародних зв'язків і стратегічного партнерства» через широке партнерство та вибір іноземних мов та «Розвиток і трансфер наукових досліджень» через публікаційну активність НПП та студентську науку, особливо в динаміці 2021 р. ЕГ встановила позитивну динаміку за результатами урахування пропозицій та рекомендацій попередньої експертизи, зокрема, збільшення практичної складової та обсягу годин для вивчення англійської мови; забезпечення галузеворієнтованих ПРН через уведення окремих тем галузевого спрямування до РПНД обов'язкових компонент (ОК 6,7,17,20,21,23,25,26,27,28) та галузеворієнтованої ОК29, формування галузеворієнтованих тем БКР.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Об'єднання мети і цілей послаблює конкретизацію очікуваного застосування набутих здобувачами компетентностей. Рекомендовано чітко сформулювати цілі ОПП МБ, що забезпечить усіх стейкхолдерів релевантною інформацією щодо очікуваних компетентностей. Недовикористання існуючого потенціалу експорту освітніх послуг, який пропонується реалізовувати лише у формі англійського проекту. ЕГ пропонує перейти до впровадження англійської програми з ОПП МБ, що підвищить впізнаваність на міжнародному ринку освітніх послуг і відповідатиме наявному потенціалу.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

За результатами чергової акредитаційної експертизи ЕГ вважає, що освітньо-професійна програма та освітня діяльність за цією програмою зазнали позитивних змін і загалом відповідають Критерію 1 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

ОПП МБ редакції 2021 р. відповідає вимогам Стандарту вищої освіти спеціальності 292 "Міжнародні економічні відносини" для першого (бакалаврського) рівня (наказ МОН України №357 від 04.03.2020 р.). Обсяг ОК, спрямованих на формування компетентностей, визначених відповідним стандартом вищої освіти становить 180 кредитів ЄКТС (75% від обсягу ОПП МБ). Обсяг ОК, що відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти становить 60 кредитів ЄКТС (25% від обсягу ОПП МБ).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Аналізування ОПП МБ та НП редакції 2021 р. показало, що зміст ОПП МБ загалом добре структурований, прослідковується логічна взаємопов'язаність ОК, що створює передумови для якісного досягнення визначених ОПП МБ та стандартом вищої освіти заявлених цілей та ПРН. Досягнення ПРН та формування ЗК та ФК забезпечується переважно через синтез 3-6 ОК. ОК загалом складають систему, яка зображена на структурно-логічній схемі ОПП. Разом з тим, присутня певна неузгодженість у частині формування ФК ОК, які реалізуються в комплексі з курсовими роботами. До прикладу ОК 22 (дисципліна «Міжнародні економічні відносини») формує ФК 2,6,7, тоді як ОК 30 (КР з дисципліни «Міжнародні економічні відносини») формує ФК 3,4,11,17; ОК 23 (дисципліна «Міжнародна торгівля») формує ФК 4-6,17, тоді як ОК 31 (КР з дисципліни «Міжнародна торгівля») формує лише ФК 5,11,17; ОК 24 (дисципліна «Теорія і практика валютного курсу») формує ФК 7, тоді як ОК 32 (КР з дисципліни «Теорія і практика валютного курсу») формує ФК 7,11,16. Під час проведення попередньої акредитаційної експертизи роботодавцями на зустрічі з ЕГ була висловлена рекомендація збільшити кількість дисциплін практичного спрямування, ввести в ОПП МБ дисципліни «Бізнес-комунікації в міжнародному бізнесі», «Інформаційний бізнес», «Міжнародне економічне право», «Міжнародні торговельні угоди», збільшити обсяг годин, відведених на вивчення англійської та другої іноземної мови. Серед рекомендованих дисциплін було введено до ОПП МБ 2021 р. «Міжнародне економічне право» (ОК18). У порівнянні з ОПП МБ 2018 р. в ОПП МБ 2021 р. кількість годин та кредитів ЄКТС на вивчення англійської мови було фактично збільшено з 56,5 кредитів ЄКТС до 70 кредитів ЄКТС відповідно, а також введено ОК10 «Теорія і практика перекладу» (9 кредитів ЄКТС) та ОК 13 «Теорія і практика перекладу другої іноземної мови» (9 кредитів ЄКТС). ЕГ констатує факти удосконалення ОПП МБ редакції 2021 р. з метою врахування пропозицій роботодавців, разом з тим існує необхідність перегляду та актуалізації матриці ОПП.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

ЕГ переконалася, що зміст ОПП МБ відповідає опису предметної області спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини», поданому у відповідному стандарті вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, в частині теоретичного змісту предметної області (ОК7,14,15,19,20,22-27,29-32,34,35); методів, методики та технологій (ОК 6,14,17,22-25,27,28,30-35,38,39), інструментів та обладнання (матеріально-технічна база НАУ, ліцензійне ПЗ та сервісів, які встановлені на всіх ПК в ЗВО: Academic Open License Agreement з компанією Microsoft, сервіси, від компанії Google GSuite for Education, безкоштовна демонстраційна версія CRM-системи SalesDrive, комп'ютерна програма «АлькорАС-бюджет» тощо).

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Формування індивідуальної освітньої траєкторії регулюється Положенням про формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів (<http://surl.li/bdngm>), Положенням про організацію освітнього процесу в НАУ (<http://surl.li/bdmza>), а також Положенням про індивідуальний навчальний план студента (<http://surl.li/bdngn>). Структура ОПП МБ передбачає можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії – 60 із 240 кредитів ЄКТС (25%) припадає на вибіркові ОК. Разом з тим, формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачами ВО обмежено переліком рекомендованих та альтернативних дисциплін, список яких формує робоча група випускової кафедри під керівництвом її завідувача та гаранта освітньої програми (<http://surl.li/bfwlr>). Сформовані переліки рекомендованих та альтернативних вибірових дисциплін затверджуються на засіданні випускової кафедри та розміщуються на її офіційному сайті для ознайомлення з ними здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників та інших зацікавлених осіб і вводяться адміністратором кафедри в «Автоматизовану систему формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача вищої освіти» за даною ОП. Формування переліків вибірових дисциплін випусковою кафедрою відбувається на початку весняних семестрів, а вибір цих дисциплін здобувачами вищої освіти ОС бакалавра – на попередньому курсі навчання у встановлений термін не пізніше кінця лютого. Згідно Положення про формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів (<http://surl.li/bdngm>) для ОС бакалавра у 3, 5, 7 семестрах по 3 дисципліни є вибіровими; у 4, 6, 8 семестрах – по 2 вибіркові дисципліни. Згідно каталогу навчальних дисциплін вільного вибору здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОПП МБ кожна рекомендована дисципліна має у якості альтернативи лише одну альтернативну дисципліну. Разом з тим, згідно Положення про формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів (<http://surl.li/bdngm>) якщо здобувач вищої освіти виявив бажання вивчати вибіркову дисципліну з іншої ОП, то за його письмовою заявою на

ім'я декана іншого факультету (директора інституту) та за погодження із завідувачами відповідних випускових кафедр щодо умов та порядку вивчення зазначеної дисципліни розпорядженням декана факультету (директора інституту) він може бути допущений до її вивчення. Здобувачі ОПП МБ на зустрічі з ЕГ підтвердили обізнаність із порядком, термінами та особливостями процесу обрання вибіркової дисципліни, а також можливість вибору дисциплін з інших ОП та навчальних планів. Проте, жоден здобувач із фокус групи такою можливістю не скористався. За результатами чергової експертизи та зустрічей 3,5,7 ЕГ констатує часткове врахування пропозицій ЕГ та ГЕР, запропоновані під час проведення попередньої експертизи, а саме вдосконалення реалізація існуючого механізму вибіркової щодо надання більшої свободи здобувачам при виборі варіативних дисциплін.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів ВО у НАУ регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в НАУ (<http://surl.li/bdmza>). Разом з тим, знаходиться на обговоренні Проект Положення про організацію та проведення практик (<http://surl.li/bdmze>). Практична підготовка здобувачів в межах ОП передбачена навчальним планом: ОК36 - навчальна практика «Вступ до фаху» (3,0 кредити ЄКТС), ОК37 - перекладацька (4,5 кредити ЄКТС) та ОК38 - фахова (4,5 кредити ЄКТС) виробничі практики. Обсяг практики відповідає Стандарту вищої освіти спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» для першого (бакалаврського) рівня, згідно якого мінімальний обсяг практики становить 6 кредитів ЄКТС. ОК 36 формує ЗК3,9,12, ФК2,8,16 та забезпечує досягнення ПРН 1,8,10-12,14-16,23; ОК 37 формує ЗК3,5,6,9,10, ФК8,10,12,14,6 та забезпечує досягнення ПРН 2,5,21,23; ОК 38 формує ЗК3,4,8, ФК1,4,9,11,14, 16-19 та забезпечує досягнення ПРН 3-7,9,13,17-20,22,24-28. Під час проведення попередньої акредитаційної експертизи на зустрічі зі здобувачами були висловлені пропозиції щодо збільшення годин, відведених на виробничу практику. Кількість годин на виробничу практику у ОПП МБ та НП 2021 р. у порівнянні із ОПП МБ та НП 2018 р. (ОПП та НП 2019 та 2020 рр. було скасовано згідно наказу т.в.о. ректора №392/09 від 06.07.2021 р.) було збільшено за рахунок переведення навчальної (перекладацької) практики (НП 2018 р.) у виробничу перекладацьку практику (НП 2021 р.) без зміни кредитів. Разом з тим, кредити ЄКТС на виробничу фахову практику було скорочено з 6,0 кредитів (НП 2018 р.) до 4,5 кредитів (НП 2021 р.). Під час зустрічі ЕГ зі здобувачами та випускниками ОПП МБ було висловлено задоволеність компетентностями, здобутими під час практичної підготовки за ОПП та наявними базами практики, серед яких <http://surl.li/sdhg>. Разом з тим, під час зустрічі ЕГ з представниками роботодавців не було отримано ствердної відповідь щодо співпраці університету з ними з приводу формування цілей і завдань практичної підготовки, визначення її змісту. ЕГ констатує, що ОПП МБ та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів ВО, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОПП МБ передбачає набуття здобувачами ВО soft skills як в межах ОК через загальні ОК1-4, ОК8-13 та фахові ОК7, ОК17, ОК19, ОК21, ОК25-26, ОК29, у т.ч. ОК36 - навчальна практика «Вступ до фаху», ОК37 - перекладацька та ОК38 - фахова виробничі практики, так і поза ними (участь у загальноуніверситетському проекті «SoftSkills», заходах простору неформальної освіти в НАУ - NAU-hub (<http://surl.li/bdndh>), ППОСА (t.me/profcom_nau), NAU-tour (t.me/nautour), публічних виступах здобувачів ОПП МБ на науково-практичних конференціях, участі в театрі арт-студії «Склянка води», в програмі HR GOV, спортивних заходах тощо). Під час зустрічі ЕГ зі здобувачами ОПП МБ та студентським самоврядуванням було підтверджено їх ознайомленість та широку залученість до зазначених проєктів та заходів.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг ОПП МБ та окремих ОК є достатнім для досягнення цілей та ПРН. Вимоги до співвідношення обсягів аудиторної та самостійної роботи у межах окремих ОК визначені у п. 4.3.2. та п. 4.3.3. Положення про організацію освітнього процесу в НАУ (<http://surl.li/bdmza>), згідно якого кількість годин аудиторних занять в одному кредиті ЄКТС (денна форма навчання) для здобувачів ВО може становити від 33 до 50%. Вимоги щодо розподілу обсягу окремих ОК в ОП (в кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів (включно із самостійною роботою) висвітлено у Методичних рекомендаціях з розробки навчальних планів підготовки здобувачів ВО в НАУ (<http://surl.li/ahmev>). Загальна кількість ОК становить не більше 16 на навчальний рік. Максимальний загальний

навчальний час здобувачів ВО протягом тижня з усіх видів навчальної роботи, включаючи самостійну, не перевищує 1,5 кредитів ЄКТС або 45 годин (при шестиденному тижні). Сумарний обсяг аудиторних навчальних занять на тиждень становить: у непарних семестрах – 25-26 годин, у парних – 21-22 години. Загальна кількість годин аудиторних навчальних занять становить в середньому 43%. Для моніторингу задоволеності фактичним навантаженням здобувачів ВО на Факультеті міжнародних відносин проводяться періодичні опитування (<http://surl.li/bdnkh>). За результатами чергової експертизи та зустрічей 3,5,7 ЕГ дійшла висновку, що обсяг ОПП МБ, окремих ОК реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та ПРН.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

ОПП МБ не передбачає підготовку здобувачів ВО за дуальною формою освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Освітня програма та навчальний план передбачають диверсифіковану практичну підготовку, яка представлена трьома видами практик: навчальною, перекладацькою та фаховою виробничою практиками. Враховано пропозицій здобувачів щодо збільшення годин, відведених на виробничу практику. Наявність політики розвитку soft skills через загальноуніверситетський проект «SoftSkills», простір неформальної освіти в НАУ - NAU-hub тощо.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Формування індивідуальної освітньої траєкторії у межах діючої термінології “рекомендованих” та “альтернативних” дисциплін є дискусійним. Здобувачі ОПП МБ не навчаються за дисциплінами інших освітніх програм та навчальних планів. ЕГ рекомендує розглянути можливість відходу від означеної термінології, а також розвинути можливість навчання здобувачів ВО за іншими освітніми програмами та навчальними планами. Низька обізнаність роботодавців щодо можливості співпраці з приводу формування цілей і завдань практичної підготовки, визначення її змісту. Рекомендується здійснювати системну роботу щодо співпраці кафедри з роботодавцями з приводу формування цілей і завдань практичної підготовки, визначення її змісту. Потребує уточнення інформація щодо досягнення ПРН та формування ФК і ЗК освітніми компонентами. Рекомендовано уточнити відповідність ОК (особливо тих, які реалізуються у комплексі з курсовими роботами) ПРН та ЗК і ФК. Рекомендується переглянути та актуалізувати матриці ОП.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

За результатами чергової акредитаційної експертизи ЕГ вважає, що освітньо-професійна програма та освітня діяльність за цією програмою зазнали позитивних змін і загалом відповідають Критерію 2 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОПП МБ є чіткими та зрозумілими, вступ здійснюється за єдиним конкурсом для всіх абітурієнтів. Умови вступу визначені у «Правилах прийому до НАУ у 2021 році» (<http://surl.li/bedhd>), що розміщені на сайті «Приймальної комісії НАУ» у розділі «Навчання» (<https://pk.nau.edu.ua/>). За даною ОПП конкурсний бал для вступу на основі повної загальної середньої освіти не може бути менше ніж 140. Також діє «Положення про приймальну комісію НАУ» (<http://surl.li/bedhg>), що визначає основні завдання та обов'язки

робочого органу зі строком повноважень в один календарний рік. Додаткова інформація про вступ розміщена в окремому розділі «Абітурієнту, де зазначено «Алгоритм вступу до НАУ» (<http://surl.li/bedhl>), строки прийому заяв (<http://surl.li/bedht>), перелік необхідних документів для вступу (на бюджет та контракт), перелік спеціальностей та ОПП (<http://surl.li/bedhy>). На сайті надається інформація про Графік роботи консультаційного центру, номери телефонів та E-mail структурних підрозділів на період вступної кампанії (<https://pk.nau.edu.ua/contacts/>). ЄГ було встановлено, що на ОПП МБ є можливість вступу на основі освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший спеціаліст». На сайті кафедри міжнародних економічних відносин та бізнесу розміщена «Програма фахового вступного випробування на освітній ступінь «Бакалавр» з нормативним терміном навчання 3 роки» (<http://surl.li/bedib>). Під час зустрічей з та 8 ЄГ було підтверджено доступність та зрозумілість правил вступу, відсутність дискримінації під час вступної кампанії.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Вступ на ОПП МБ в 2021 році регламентувався «Правилами прийому до НАУ» (<http://surl.li/bedhd>), які розроблені та є обов'язковими для всіх спеціальностей. Правила прийому на ОПП МБ враховують початкові (вхідні) компетентності, необхідні для навчання за ОПП. Відповідно вступ на ОПП МБ передбачає складання ЗНО з трьох предметів та врахування балу атестату: 1) українська мова і література – 0,352; 2) математика – 0,23; 3) історія України або іноземна мова, або біологія, або географія, або фізика, або хімія – 0,354; 4) середній бал документу про освіту – 0,1 (<http://surl.li/bedhy>). На зустрічі із представниками академічного персоналу було виявлено, що ЗВО приділяє належну увагу системі заохочення до вступу за даною ОПП, проте на магістерський рівень (додаткові бали за публікаційну діяльність: 3 бали за фахову статтю; 1 бал за тези). Позитивною практикою є проходження профорієнтаційного тесту майбутніми абітурієнтами (<http://surl.li/bedio>). Деякі зі здобувачів мали досвід його проходження і підтвердили його необхідність для вибору майбутньої спеціальності відповідно до особистісного нахилу та інтересів. ЄГ констатує, що правила прийому на навчання за ОПП МБ є достатньо загальними.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Міжнародна діяльність щодо академічної мобільності в НАУ здійснюється відповідно до «Стратегії інтернаціоналізації співробітництва в галузі освіти НАУ на період 2018-2028 рр.» (<http://surl.li/sdjj>). У ЗВО діють доступні для всіх здобувачів правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності, що відображено у «Положенні про порядок реалізації права на академічну мобільність у НАУ (розділ 8. Визнання результатів навчання за програмою академічної мобільності в НАУ) (polozhennya_18_07_19.pdf (nau.edu.ua)), а також У ЗВО діє Інститут міжнародного співробітництва та освіти (<http://imco.nau.edu.ua/>) в рамках якого працює Відділ міжнародних зв'язків. Він відповідає за координування програм міжнародної академічної мобільності університету. Також за кожним факультетом закріплені координатори (<http://surl.li/bdvdx>). Перезарахування вивчених навчальних дисциплін здійснюється на підставі наданого здобувачем вищої освіти до деканату ФМЕВ документа (англ. - Transcript of Records) з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів. Навчальні дисципліни будуть перезараховані, якщо їхній зміст та/або результати, отримані компетенції і обсяг співпадають з відповідними навчальними дисциплінами в НАУ не менш ніж на 60%. Рекомендована кількість кредитів, які студент має отримати під час участі у програмі міжнародної мобільності – 30 за семестр та 60 за рік. У процесі інтерв'ю з керівником та менеджментом НАУ було зацентровано особливу увагу на мережу міжнародних зв'язків НАУ з іноземними ЗВО. На сайті кафедри МEB і бізнесу представлена більш детальна інформація щодо «Міжнародного співробітництва» (<http://surl.li/bdqhl>). Зокрема здобувачі мають змогу приймати участь у програмах Erasmus+ (<http://imco.nau.edu.ua/erasmus-ka107-credit-mobility/>), Mevlana (<http://surl.li/bdvdy>), ім. Фулбрайта, DAAD, стипендії на навчання в Чехії, Франції, Іспанії (<http://cnt.nau.edu.ua/uk/sektor-akademichnoyi-mobilnosti#3>). Під час інтерв'ю зі здобувачами ЄГ встановила, що деякі здобувачі ознайомлені з правилами визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема, під час академічної мобільності. Однак, практики застосування цих правил на ОПП МБ не було, а здобувачі не приймали участі в таких програмах.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Загальний підхід до визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті зазначено у «Положенні про організацію та проведення поточного і семестрового контролю» (п. 3.34 <http://surl.li/bdveb>), однак процедури такого визнання в НАУ не зазначено. ЄГ з'ясувала, що конкретних прикладів застосування цієї практики на ОПП МБ не було. На інтерв'ю зі здобувачами було виявлено, що всі вони ознайомлені з можливостями неформального навчання та активно користуються матеріалами з платформи «Coursera», наприклад при вивченні іноземної мови по окремим темам, але не зверталися до викладачів з проханням перезарахування. В ЗВО є потужна база

неформального навчання, яка є доступною для всіх здобувачів: НАУ зареєстрований на платформі онлайн-освіти Coursera, що забезпечує безкоштовний доступ до необхідних курсів (<http://surl.li/amepz>), НАУ-хаб (<http://aviator.nau.edu.ua/nau-hub/52-nau-hub-tse-prostir-neformalnoi-osvity-v-nau>), Студентський науковий гурток (http://fmv.nau.edu.ua/ru/structure/department_ua/k_mevb/stud-nauka/), Speaking club з китайської мови. Під час зустрічі 8, випускниками було особливо відмічено діяльність НАУ-хабу як потужної платформи для покращення комунікативних, мовних та наукових навичок. Під час зустрічі 3, здобувачами було підтверджено їх активну наукову діяльність, участь у конференціях. За результатами зустрічей 2, 3 та 8 ЕГ констатує, що в ЗВО є можливість отримати додаткові бали за участь у неформальному навчанні при умові виконання усіх обов'язкових видів індивідуальних завдань та проходження підсумкового контролю з навчальної дисципліни для підтвердження рівня здобутих знань, умінь та інших компетентностей.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

НАУ має широку мережу договірних відносин з іноземними ЗВО, що створює можливості для здійснення активної міжнародної мобільності здобувачів, та договірні відносини із неформальними навчальними онлайн-платформами (Coursera), забезпечує здобувачів можливостями неформальної діяльності в межах ЗВО (НАУ-хаб).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Правила прийому на навчання та вимоги до вступників є більш загальними та не достатньо враховують особливості ОПП МБ. Абітурієнти, які мають сертифікат ЗНО з біології, фізики, або хімії мають можливості вступу. За ОПП МБ передбачене значне навантаження на вивчення іноземної мови, тому доцільно заохочувати абітурієнтів вже з певним рівнем мови. ЕГ рекомендує надати перевагу сертифікату ЗНО з іноземної мови, що відповідає особливостям даної ОПП. У «Положенні про організацію та проведення поточного і семестрового контролю» відсутня процедура визнання результатів навчання у неформальній освіті. ЕГ рекомендує деталізувати цей процес з метою актуалізації даної практики. Низький рівень академічної мобільності здобувачів освіти при великому потенціалі зі сторони ЗВО. ЕГ рекомендує популяризувати академічну мобільність серед студентства шляхом консультативної підтримки, впровадження аналізу основних причин низького рівня академічної мобільності через опитування.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

За результатами чергової акредитаційної експертизи ЕГ вважає, що освітньо-професійна програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 3 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми навчання та методи навчання на ОПП МБ визначені Положенням про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/gqvm>), (Розділ 5, п.5.1). Згідно Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення РПНД денної та заочної форм навчання (2021) (<http://surl.li/aguxo>) методи навчання і викладання включені в Розділ 3, п.3.1 РПНД освітніх компонент за ОПП МБ (<http://surl.li/bdngv>). До сучасних методів навчання ЕГ віднесла застосування спеціалізованого хмарного ПЗ й інструментів для спільної роботи від компанії Google Workspace for Education (додатковий доказ 12, зустріч 2, Сидоренко К.В.). Підтвердженням студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи відповідає право здобувачів пропонувати теми курсових робіт, кваліфікаційних робіт, індивідуальних наукових досліджень (<http://surl.li/bdnmk>); формувати індивідуальну навчальну траєкторію; брати участь в роботі студентського самоврядування; стати учасником академічної мобільності та навчатись одночасно за декількома освітніми програмами. Під час зустрічі 3 ЕГ підтвердила, що «вибір теми курсової роботи є прерогативою студента», однак, серед присутніх таких пропозицій не було, оскільки теми були цікавими і відповідали інтересам здобувачів. Оновлені теми курсових робіт затверджено на засіданні кафедри (додатковий

доказ 6). За результатами опитування здобувачів щодо якості реалізації ОП ФМВ, в т.ч. ОПП МБ (червень 2021р.), (<http://surl.li/bdnek>, стор.20-21) низький рівень можливості вільного вибору навчальних дисциплін відзначили більше третини здобувачів. Присутні на зустрічі з здобувачі навчання за декількома освітніми програмами не проходять. Можливість участі в міжнародній академічній мобільності підтвердило двоє здобувачів: за проектом кредитної мобільності Erasmus+ з університетом «Кадіса» (Іспанія) (не був реалізований за об'єктивних обставин); готовність взяти участь в академічній мобільності з університетом Китаю (заплановано на 2022/2023н.р.). ЕГ провела порівняльний аналіз результатів анкетування здобувачів вищої освіти ОПП МБ за січень 2021р. (<http://surl.li/bdngs>, стор. 22-23) і червень 2021р. (<http://surl.li/bdngt>, стор. 20-21) і виявила покращення показника «рівень якості проведення навчальних занять»: з 20% низького рівня до близько 10%; покращення показника «рівень інформаційного забезпечення»: з 5% критичного і 5% низького до 10% низького. ЕГ проаналізувала результати опитування випускників щодо якості реалізації ОПП МБ (<http://surl.li/bdngw>), за грудень 2020р. (відповідна вкладка, стор. 18-19) та червень 2021р. (відповідна вкладка, стор. 19-20), і встановила позитивну зміну показника «рівень застосування інноваційних, інтерактивних методів навчання» – з 40% низького рівня до 17%. За результатами чергової експертизи встановлено, що форми і методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених в ОПП МБ цілей та ПРН (відомості СО, додаткові докази, зустрічі 2,3,8).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Основними документами, якими встановлено структуру і зміст відображення вказаної інформації, є Методичні рекомендації до розроблення і оформлення РПНД денної та заочної форм навчання (2021) (<http://surl.li/aguxo>); Положення про навчально-методичний комплекс (НМК) навчальної дисципліни (<http://surl.li/bdnsb>). Інформація про цілі, зміст та очікувані результати навчання, порядок та критерії оцінювання у межах освітніх компонентів надається здобувачам на першому занятті з дисципліни та на кураторських зустрічах (зустрічі 2,3). В умовах дистанційного навчання здобувачам надається доступ до електронного НМК згідно п.4.6 відповідного Положення. Іншим джерелом інформації слугує офіційна сторінка кафедри міжнародних економічних відносин і бізнесу, де розміщено РПНД з ОПП МБ (<http://surl.li/bdngv>). В НАУ створено Інституційний репозитарій (<https://er.nau.edu.ua/>), де розміщено електронні варіанти РПНД. На кафедрі та в навчальному відділі НАУ зберігаються паперові варіанти РПНД (зустрічі 2,5). Під час зустрічі із здобувачами було підтверджено одержання ними вказаної інформації з використанням мобільних застосунків та засобами електронного зв'язку. ЕГ встановила, що фактичне наповнення НМК за окремими дисциплінами не містить усіх перелічених в Положенні (<http://surl.li/bdnsb>) компонентів, наприклад, ОК17 “Економетрика” (<http://surl.li/bdppu>); ОК19 “Міжнародні відносини та світова економічна політика” (<http://surl.li/bdpqa>); ОК22 “Міжнародні економічні відносини” (<http://surl.li/bdprqg>). За результатами чергової експертизи (зустрічі 2,3,5) ЕГ підтвердила своєчасність надання усієї необхідної інформації щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Під час чергової експертизи ЕГ розглянула Стратегію розвитку НАУ до 2030 року (<http://surl.li/sdjl>) в частині «Розвиток і трансфер наукових досліджень» та Дорожню карту її реалізації (додатковий доказ 1); Стратегію наукового пошуку НАУ до 2030 року (<http://surl.li/bdnzf>); Положення про науковий гурток «Сучасні проблеми світового господарства» кафедри міжнародних економічних відносин і бізнесу (<http://surl.li/bdnzm>). На офіційній сторінці кафедри міжнародних економічних відносин і бізнесу в розділі «Студентська наука» (<http://surl.li/bdnmk>) представлено результати поєднання навчання і досліджень у формі участі у конкурсах і наукових заходах, наукових публікацій у вітчизняних і міжнародних науково-практичних конференціях (19 публікацій здобувачів за 2021р., додатковий доказ 9), функціонування студентського наукового гуртка (план роботи на 2021/2022 н.р., звіти за результатами роботи у 2020/2021 та 2019/2020 н.р.), виконання наскрізного міждисциплінарного курсового проекту зі сталого розвитку (<http://surl.li/bdnzv>), виконання бакалаврської кваліфікаційної роботи (додатковий доказ 4 – наказ на теми БКР). Під час зустрічей із членами наукового гуртка ЕГ виявила, що основними мотивами є зацікавленість у поглибленому розумінні сучасних міжнародних бізнес-процесів та особливостей їх реалізації. Вагомим аргументом є розвиток м'яких навичок: вміння доносити свою позицію до аудиторії та відстоювати її, виконання презентацій, вміння чітко формулювати і доносити свої думки, вміння слухати інших. (зустрічі 3,7). Залучення здобувачів до виконання кафедральної НДР 14-2020/15.01.01 «Стратегічні пріоритети стратегічного розвитку України в умовах діджиталізації світового господарства» (остаточний) та держбюджетної (кафедральної) НДР №118-2022/15.01.01 «Теоретичні та практичні аспекти модифікації системи міжнародних економічних відносин в умовах багатополарності розвитку світового господарства» підтверджено додатковим доказом 26 (здобувачі Плахтій В.М., Сікорська І.В., Янченкова К.І., Зайченко М.В.,). ЕГ підтверджує участь здобувачів ОПП МБ у перелічених формах поєднання навчання і досліджень.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Відповідно Методичним рекомендаціям до розроблення і оформлення РПНД денної та заочної форм навчання (2021) (<http://surl.li/aguxo>) «1.11. Зміст РП навчальної дисципліни щорічно обговорюється на засіданні кафедри-розробника. Результати обговорення відображаються в робочій програмі навчальної дисципліни відповідно до вимог системи менеджменту якості (СМЯ), запровадженій в університеті». Положення про систему забезпечення якості вищої освіти іга освітньої діяльності НАУ (<http://surl.li/anbfl>) передбачає моніторинг та оцінку науково-методичного рівня проведення викладачем навчальних занять, що спонукає НПП своєчасно оновлювати зміст освіти. ЕГ встановила, що НПП використовує результати наукових досліджень в освітньому процесі (додатковий доказ 25, аналіз Табл. 2 та окремих РПНД). Наприклад, при викладанні ОК14 «Економічна теорія» (<http://surl.li/bdoej>) та ОК16 «Історія економічних вчень» (<http://surl.li/bdoem>) використано результати наукових досліджень проф. С.О.Білої, члена ред. колегії наукового журналу «Стратегія розвитку України» (НАУ), серед яких у виданні WoS, 2019р., колективній монографії, Лодзь, 2021р., міждисциплінарному навчальному посібнику, Дрогобич, 2021р. Наукові доробки проф. Н.О.Татаренко, члена ред. колегії наукового видання «Україна дипломатична», використовуються при викладанні ОК «Економічна дипломатія» (<http://surl.li/bdofa>), у т.ч. колективна монографія, Лодзь, 2021р., навчальний посібник «Публічна дипломатія», 2021р. Результати наукових досліджень, опубліковані в журналах «Стратегія розвитку України» та «Інфраструктура ринку» (<http://surl.li/bdofi>) доц. І.І.Набок, рекомендовані при вивченні ОК24 «Теорія і практика валютного курсу» (<http://surl.li/bdofr>). Дослідження доц. Л.М.Побоченко, опубліковані, зокрема, в науковому журналі «Актуальні проблеми економіки» (Scopus), , застосовуються при викладанні ОК «Менеджмент ЗЕД підприємства» (<http://surl.li/bdofv>). При викладанні галузеворієнтованих ОК29 «Менеджмент і маркетинг міжнародних авіаційних перевезень» (<http://surl.li/bdoha>) і дисципліни за вибором «Міжнародний авіаційний бізнес» (<http://surl.li/bdohh>) використовуються результати дисертаційного дослідження та публікацій, у т.ч., в міжнародній наукометричній базі Scopus за 2021р. доц. Сидоренко К.В. ЕГ підтвердила застосування НПП кращих світових практик в освітньому процесі за результатами стажування і підвищення кваліфікації (додатковий доказ 27). Врахування галузевого контексту і тенденцій розвитку світового господарства відображено в тематиці бакалаврських кваліфікаційних робіт (додатковий доказ 4). За результатами аналізування додаткових доказів 25,27, окремих РПНД, зустрічі 2 ЕГ підтверджує оновлення змісту освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі окремих НПП за ОПП МБ.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

ЕГ розглянула низку документів, серед яких Стратегія розвитку НАУ до 2030 року (<http://surl.li/sdjl>) – Розділ 3; Стратегія інтернаціоналізації співробітництва в галузі освіти НАУ на 2018-2028рр., метою якої є «підвищення конкурентоспроможності експортного освітнього потенціалу» (<http://surl.li/sdjj>, стор. 3); Положення про порядок організації набору та навчання (стажування) іноземних громадян та осіб без громадянства в НАУ (<http://surl.li/grmt>). ЕГ під час зустрічі 1 з'ясувала особливості забезпечення інтернаціоналізації освітньої діяльності НАУ та ознайомилась з діяльністю Інституту міжнародного співробітництва та освіти НАУ (<http://surl.li/sdjo>). «Пріоритетними напрямками розвитку міжнародної освіти університету є ... введення авіаційних дисциплін у навчальні плани «неавіаційних» спеціальностей, галузі потрібні авіаційні менеджери, економісти, психологи, юристи, міжнародники...» (<http://surl.li/bdprjx>). Навчальна робота Інституту міжнародного співробітництва та освіти НАУ спрямована на надання освітніх послуг іноземним громадянам (<http://surl.li/bdprjg>), в т.ч. на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти (<http://surl.li/bdprkn>). Під час чергової експертизи ЕГ встановила, що вкладка «Міжнародне партнерство» (<http://surl.li/bdnee>) наповнена лише в частині “Partner Institutions”, яка є однією з чотирьох запропонованих. Наприклад, вкладка “Як залучити міжнародного партнера” не наповнена (<http://surl.li/bdprou>). Під час зустрічей 2,3 встановлено, що за ОПП МБ фактична реалізація стратегії відбувається у формі публікацій результатів досліджень в закордонних виданнях (додатковий доказ 25); стажування та підвищення кваліфікації за міжнародними програмами в Україні та в закордонних ЗВО (додатковий доказ 27); партнерських відносин із зарубіжними ЗВО (Vilnius Gediminas Technical University (VILNIUS TECH), <http://surl.li/bdphn>). Напрацювання останніх років забезпечили подальшу перспективу реалізації стратегії інтернаціоналізації за ОПП МБ, а саме: спільні освітні програми з «Міжнародного бізнесу» (укладено угоду з Середземноморським університетом Албанії (№14-2021/UA-AL від 21.06.21.), <http://surl.li/bdphn>), започаткування англomовного проєкту, реалізація якого запланована на 2022/2023 н.р. (наказ ректора №177/од від 28.05.20); готовність здобувачів брати участь у програмах міжнародної академічної мобільності, наприклад, з університетами Іспанії і Китаю (зустріч 3). Під час експертизи ЕГ не отримала РПНД з ОК, запланованих для реалізації англomовного проєкту (додатковий доказ 23), тому не може підтвердити переліку відповідних фахових дисциплін (рекомендація ГЕР попередньої експертизи з подальшого удосконалення ОПП МБ). За результатами чергової експертизи ЕГ вважає, що навчання, викладання та наукові дослідження, пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності НАУ, носять як фактичний, так і перспективний характер (додаткові докази 25,27; зустрічі 1.2.3).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

До сильних сторін і кращих практик навчання і викладання за ОПП МБ ЕГ відносить: застосування інструментів Google GSuite for Education (з 2020 року Google Workspace for Education); вільний доступ здобувачів і НПП до інформації за допомогою різних застосунків в онлайн формі; функціонування студентського наукового гуртка “Сучасні проблеми світового господарства” та залучення здобувачів ВО до кафедральних НДР; науково-дослідну

роботу та публікаційну активність НПП, особливо її динаміку у 2021р.; наявний потенціал інтернаціоналізації освітньої діяльності як в університеті, так і за освітньою програмою.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

НМК за окремими дисциплінами у відкритих джерелах наповнені по різному. ЕГ рекомендує узгодити перелік елементів НМК відповідно діючих Положень та розмістити для потреб стейкхолдерів. Заявлена готовність реалізації англомовного проєкту не носить документального підтвердження, наприклад, в частині РПНД. ЕГ рекомендує перейти до фактичної реалізації англомовного проєкту, оскільки затвердження відбулось наказом ректора №177/од від 28.05.2020р.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

За результатами чергової акредитаційної експертизи ЕГ вважає, що освітньо-професійна програма та освітня діяльність за цією програмою зазнали позитивних змін і загалом відповідають Критерію 4 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

ЕГ констатує, що контрольні заходи та критерії оцінювання результатів знань здобувачів регулюється «Положенням про організацію та проведення поточного і семестрового контролю» (п. 3.34 <http://surl.li/bdveb>). Критерії оцінювання визначають у робочих програмах навчальної дисципліни, що розробляються відповідно до «Методичних рекомендацій до розроблення та оформлення робочої програми навчальної дисципліни для очної та заочної форм навчання» (<http://surl.li/ahzry>). Освітній процес за ОПП здійснюється за такими видами навчальної роботи: аудиторні навчальні заняття, самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи, атестація. Графік навчального процесу зазначено у навчальному плані, який опубліковано на сайті факультету міжнародних економічних відносин (http://fmv.nau.edu.ua/structure/department_ua/k_mevb/mvirs_nav-met_zabez/opp/) разом із розкладом занять (<http://fmv.nau.edu.ua/student/lessons-schedule/>). Під час зустрічі із здобувачами та академічним персоналом ЕГ було з'ясовано, що інформування про форми контрольних заходів та критерії оцінювання відбувається на першому лекційному занятті з дисципліни. Робочі програми обов'язкових навчальних дисциплін та силабуси вибіркового навчальних дисциплін оприлюднені на сайті кафедри МЕВ і бізнесу та є доступними для ознайомлення усім учасникам освітнього процесу (<http://surl.li/bdngv>). З методичними рекомендаціями здобувачі можуть ознайомитися в Google Classroom. В умовах пандемії навчання проводиться на платформі Google GSuite for Education в застосунку Google Classroom. Кожен студент та НПП має корпоративний акаунт (@npp.nau.edu.ua). У сервісі можна відслідковувати процес успішності кожного здобувача ЗВО за допомогою функції електронного журналу (додатковий доказ 14), яка дозволяє встановлювати гнучку систему оцінювання та терміни виконання завдань здобувачами. Коди доступу до гул-класів за ОПП МБ було надано ЕГ у процесі акредитаційної експертизи, що підтверджує доступність навчально-методичного комплексу всім здобувачам (додатковий доказ 14). За попереднім запитом ЕГ було надано для ознайомлення індивідуальні плани Цуканов Є.О., Сукайло Д.В. (1 курс), Погребна А. Р., Токар Б. А. (2 курс), Параца О. О., Хникіна Є. В. (3 курс) (додатковий доказ 5). ЕГ за результатами зустрічей 2,3, 8 та аналізування додаткових доказів встановила, що форми контрольних заходів та критерії оцінювання оприлюднені й дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання як для окремих ОК, так і для ОПП МБ в цілому.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

За ОПП МБ передбачена атестація випускників у формі публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра із присвоєнням освітньої кваліфікації «бакалавр міжнародних економічних відносин». Це відповідає «Стандарту вищої освіти

України за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти» (<http://surl.li/bdnev>). Процедура атестації в НАУ врегульовуються «Положенням про атестацію випускників НАУ» (<http://surl.li/bdvis>), конкретні вимоги до структури, змісту, об'єму та порядку виконання дипломних робіт визначаються «Положенням про дипломні роботи (проекти) випускників НАУ» (<http://surl.li/bdvoa>), умови проведення захисту дипломних робіт в умовах карантинних обмежень, що передбачає онлайн-захист, прописано в «Порядку організації та проведення атестації здобувачів ВО НАУ в умовах карантинних обмежень» (<https://nau.edu.ua/site/variables/news/2020/Грудень/Наказ%20514ОД.pdf>). Кваліфікаційні роботи розміщено у репозитарії НАУ (<https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/41839>). У ході зустрічі 8 ЕГ підтверджує, що атестація (захист кваліфікаційних робіт) здійснювалися відкрито й роботи випускників за ОПП МБ розміщені в репозитарії.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У процесі інтерв'ю зі здобувачами було підтверджено, що кожен із них має вільний доступ до опису контрольних заходів по кожній дисципліні, які викладачі надають в Методичних рекомендаціях по кожній дисципліні, що завантажені в Google Classroom. У тому числі викладачі на початку курсу інформують студентів про види навчальної роботи, систему оцінювання та форму підсумкового контролю. У процесі інтерв'ю здобувачами було відмічено особистісний підхід викладачів до кожного студента, а НПП зазначили, що у разі зацікавленості студентом конкретною темою є можливість виконання додаткових індивідуальних завдань, що передбачає отримання додаткових балів і таким чином посилює студентоцентризований підхід до навчання. Існує офіційний графік консультації викладачів (<http://surl.li/bdven>), що розміщений на сайті ФМВ. Здобувачами та НПП було підкреслено, що комунікація між студентами та викладачами відбувається системно, інколи поза консультаційним графіком та у будь-який спосіб (онлайн переписка, соціальні мережі). У разі виникнення конфлікту інтересів, здобувач має право звернутися до куратора групи або деканату. ЕГ відмічає ефективну практику кураторства в ЗВО. На зустрічі з академічним персоналом було підтверджено, що двічі на тиждень куратори проводять годину корпоративної культури протягом якої аналізується успішність здобувачів та вирішуються організаційні питання стосовно навчання. Також у разі виникнення проблемних ситуацій студент може звернутися до Студентської Ради. На інтерв'ю з її представниками ЕГ пересвідчилася, що така можливість є але більше у контексті проживання, участі у заходах, а не щодо навчальної складової. Процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів в НАУ відбуваються відповідно до «Кодексу честі науково-педагогічного працівника і студента НАУ» (<http://surl.li/bdvep>). Відповідно до «Положення про організацію та проведення поточного і семестрового контролю» (<http://surl.li/bdveb>) здобувач вищої освіти має право на повторне вивчення навчальних дисциплін та інших компонентів навчального плану понад обсяги, встановлені навчальними планами і робочими програмами навчальних дисциплін, повторне перескладання екзамену (але не допускається з метою покращення оцінки). Ліквідація академічної заборгованості з навчальної дисципліни здобувачем вищої освіти перед комісією проводиться в усній або письмовій формі. ЕГ підтверджує, що здобувачі ознайомлені з тим, що мають право й на оскарження результатів навчання у формі письмової апеляції до завідувача кафедри не пізніше наступного робочого дня після оголошення результатів екзамену, але такої практики не мали.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності в ЗВО регулюються наступними документами: Статут НАУ (<http://surl.li/amepd>); Кодекс честі викладача та студента НАУ (<http://surl.li/bdveu/>); Положення про виявлення та запобігання академічному плагіату в НАУ (<http://surl.li/ajoud>), Порядок перевірки академічних та наукових текстів на плагіат (<http://surl.li/ajouf>). Всі здобувачі та НПП підписують Декларацію про дотримання академічної доброчесності (додатковий доказ 16). ЕГ підтверджує дану практику на основі відповідей здобувачів і НПП під час інтерв'ю. Технологічними інструментами протидії порушенням академічної доброчесності виступає використання системи Unichек в рамках підписаного договору про надання послуг № 521 від 01.10.2021 з ТОВ «Антиплагіат» (додаткові докази 21, 22). Для здобувачів перевірка кваліфікаційних робіт є безкоштовною. За рішенням Вченої ради в університеті запроваджено систему перевірки бакалаврських, магістерських, дисертаційних робіт, наукових публікацій, навчально-методичних видань на наявність плагіату. За це відповідальний Відділ моніторингу якості вищої освіти (<http://surl.li/bdvez>) у рамках якого діє «Підсистема академічної доброчесності» (<http://surl.li/agvdh>). Також за кафедрою МЕВ і бізнесу закріплено відповідального за перевірку робіт на плагіат (Побоченко Л. М.). Відповідно до «Порядку перевірки академічних та наукових текстів на плагіат» для кваліфікаційних бакалаврських робіт оригінальність твору має становити понад 75%, але показники оригінальності академічних текстів можуть бути змінені за рішенням випускових кафедр (пункт 3.4 Порядку). ЕГ підтверджує наявність практики перевірки дипломних робіт за ОПП МБ кафедрою МЕВ і бізнесу на плагіат (додатковий доказ 15). ЕГ констатувала, що були випадки здачі робіт із рівнем запозичення більше 25% (у 2020 р. - 1 робота (42,7% схожості) із 11; у 2021 р. - 11 (30,2-49,5%) із 26). У «Рішенні експертної ради кафедри МЕВ і бізнесу ФМВ НАУ про допуск роботи до захисту» було зазначено, що «Показники оригінальності академічних текстів (50%) відповідають

нормі, встановленій рішенням кафедри МЕВ і бізнесу” і були допущені до захисту. ЗВО проводить профілактичні заходи для попередження плагіату шляхом інформування здобувачів про правила академічної доброчесності, введення звітування підрозділами про перевірку кваліфікаційних робіт на наявність ознак плагіату (<http://surl.li/bdvfb>), а також звітування щодо впровадження системи академічної доброчесності в НАУ (<http://surl.li/bdzxb>). На зустрічі зі здобувачами було зазначено, що студенти з інших спеціальностей входять до Експертної ради (додатковий доказ 7), яка розглядає результати перевірки. Якщо робота є плагіатом, то здобувач може претендувати на відрахування. За даної ОПП такої практики не було. За результатами зустрічей 2, 3, 8 та опрацювання додаткових доказів ЕГ констатує позитивну практику дотримання академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації ОПП МБ.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Здобувачі мають доступ до інформації стосовно форм контрольних заходів, умов та критеріїв оцінювання у системі Google Classroom. Студенти мають можливість контролювати свої досягнення та підвищувати рейтинг своїх показників за допомогою електронних журналів та рейтинг-листів. НАУ приділяє увагу політиці дотримання академічної доброчесності студентством та НПП (підписання декларацій та звітування).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

На кафедрі МЕВ і бізнесу присутня практика здачі кваліфікаційних робіт з рівнем запозичення більше 30% при встановленій ЗВО оригінальності твору 75%. ЕГ рекомендує продовжувати посилювати роботу кафедри в аспекті популяризації академічної доброчесності з метою досягнення зазначеного у відповідному положенні рівня оригінальності.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

За результатами чергової акредитаційної експертизи ЕГ вважає, що освітньо-професійна програма та освітня діяльність за цією програмою зазнали позитивних змін і загалом відповідають Критерію 5 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Аналізування таблиці 2 відомостей самооцінювання, сайту кафедри з актуальною інформацією про наукові досягнення та наукові напрями діяльності викладачів, наданої деталізованої інформації щодо відповідності НПП, які задіяні у реалізації ОПП МБ ліцензійним умов провадження освітньої діяльності (додатковий доказ 27) та комунікація з фокус-групою НПП дозволяє ЕГ в основному підтвердити відповідність академічної та професійної кваліфікації НПП ОК, що ними викладаються, що сприяє реалізації цілей та ПРН. Разом з тим, наукова та публікаційна активність та НПП за певними ОК (16,17,18,21,23,28,29 тощо) не в повній мірі відповідає предметній області та є застарілою. До прикладу, за ОК 21 (дисципліна «Основи менеджменту, маркетингу та підприємництва») у якості публікацій викладача, які відповідають освітньому компоненту відсутні публікації з менеджменту та маркетингу, проте, наведено публікації присвячені міжнародному контексту діяльності фондових ринків, інвестуванню, зовнішнім запозиченням тощо. За ОК 18 (дисципліна «Міжнародне економічне право») 4 з 5 публікацій не відповідають правовій тематиці. Публікації у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України за ОК 19 датуються 2016-2017 рр., за ОК18 3 з наведених 5 публікацій датовано 2014 р., за ОК28 4 з 5 наведених публікацій датуються 2014-2016 рр., за ОК5 3 з 6 публікацій датуються 2013 р., 1 – 2015 р. та 1 – 2016 р (додатковий доказ 27). Структура викладацького складу має наступні показники: чисельність НПП докторів наук, професорів складає 12,5 %, кандидатів наук, професорів - 6,25%, кандидатів наук, доцентів - 43,75 %, кандидатів наук без вченого звання – 25% (всього з науковим ступенем 87,5 % осіб). Кількість працівників, які підвищували свою кваліфікацію за останні 5 років становить 100%, у тому числі стажування за кордоном

пройшли 56,25% НПП, стажування в інших ЗВО - 68,75%. НПП, які мають сертифікат В1/В2 з іноземної мови або документ про освіту з правом викладання іноземною мовою становить 31,25 % (додатковий доказ 29). Разом з тим, для реалізації англомовного проекту - провадження освітньої діяльності англійською мовою, який було започатковано на ОПП МБ першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини» (наказ ректора №177/од від 28.05.20 р.) доцільним є збільшення частки НПП які мають документ, що засвідчує володіння англійською мовою на рівні не нижче В2 або документ про освіту з правом викладання іноземною мовою. За результатами чергової експертизи ЕГ дійшло висновку, що академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОПП МБ, забезпечує досягнення визначених програмою цілей та ПРН.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими та регулюються Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад НПП у НАУ (<http://surl.li/bdpwo>). Кваліфікаційні вимоги до претендентів на заміщення вакантних посад прописано у розділі 5 відповідного положення, в тому числі додаткові кваліфікаційні вимоги, які враховуються під час конкурсного відбору, серед яких: видані монографії за профілем кафедри, статті у виданнях включених до науково-метричних баз Scopus та Web of Science, сертифікат відповідно до Загальноєвропейської рекомендації з мовної освіти з мов країн ЄС, навчання або стажування в країні, яка входить до ОЕСР та/або ЄС тощо. Разом з тим, положення не містить цілеорієнтованих вимоги до кандидатів, зокрема щодо відповідності їх академічної та/або професійної кваліфікації запланованим для викладання освітнім компонентам, необхідного для програми досвіду практичної діяльності претендента за певними дисциплінами. Під час зустрічі ЕГ з НПП було отримано заповнення, що процедури конкурсного добору на ОПП МБ є прозорими та зрозумілими. Зокрема своїм досвідом поділилась професор Татаренко Н.О., яка на конкурсній основі уклала контракт для викладання на ОПП МБ у цьому навчальному році. Вона підтвердила проходження процедур конкурсного добору відповідно до діючих положень та орієнтацію на претендентів, які мають відповідний рівень освіти, науковий ступінь та/або вчене звання відповідно до профілю програми. За результатами чергової експертизи та зустрічей 2,5, відкритої зустрічі ЕГ констатує, що процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОПП МБ.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу на ОПП МБ має диверсифікований характер та реалізується через залучення до складу робочої групи з ОПП МБ (зустріч 4, Бондюк О.М.); рецензування та перегляд ОПП МБ (<http://surl.li/bdqbl>), опитування роботодавців щодо якості реалізації ОПП (<http://surl.li/bdqay>); організацію стажування педагогічних та науково-педагогічних працівників, укладання договорів; забезпечення здобувачів базами практик (додаткові докази 4,18, <http://surl.li/bdqbs>), залучення до участі у міжнародній щорічній науково-практичній конференції, яку організовує кафедра (<http://surl.li/bdqbw>), проведення аудиторних занять (<http://surl.li/bdnel>) та майстер-класів (<http://surl.li/bdnen>). ЕГ констатує факти диверсифікованого залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу, їх зацікавленість у співпраці з гарантом ОПП МБ та кафедрою.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі та представників роботодавців має системний характер та реалізується переважно через організацію гостьових лекцій. Інформація про заплановані та проведені заходи розміщується на сайті факультету (<http://surl.li/bdqcn>) та на сайті кафедри (<http://surl.li/bdqbs>). У 2021-2022 н.р. до гостьових лекцій було запрошено надзвичайного і повноважного посла України в Японії Сергія Корсунського (26 листопада 2021 р.), надзвичайного і повноважного посла України Південно-Африканської Республіки в Україні Андре Йоганнес Гроеневальд (25 листопада 2021 р.), надзвичайного і повноважного посла України в Тунісі Володимира Хоманець (5 листопада 2021 р.), Інтернет-маркетолога, фахівця з просування в Інтернет та соціальних мережах Світлану Кайзерову (21 жовтня 2021 р.), учасника миротворчої місії ООН у Сьєрра-Леоне (2003-2004 рр.) Сергія Громова та члена миротворчої місії ООН у Ліберії (2004-2005 рр.) Юрія Лаврова (23 вересня 2021 р.). До викладання ОК залучені викладачі з практичним досвідом роботи: ОК14, ОК16, ОК20 – завідувач відділу регіонального розвитку 2008-2015 рр., Національний інститут стратегічних досліджень при Президентові України С. Біла; ОК19 – в.о. ректора Дипломатичної академії України при МЗС України 2011-2017 рр. Н. Татаренко; ОК28 – МЗС України 1993-2005 рр, Другий секретар з консульських питань Посольства України в Республіці Гвінея 2000-2004 рр. З. Соколова. За результатами чергової експертизи ЕГ встановлено факти залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі переважно через проведення гостьових лекцій.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Позитивною практикою системного підходу до професійного розвитку викладачів є наявність Положення про підвищення кваліфікації НПП (<http://surl.li/aguzs>). В НАУ функціонують Навчально-науковий інститут неперервної освіти (<http://surl.li/bdqgs>), Центр організаційного розвитку і лідерства (<http://surl.li/amepp>), Сектор академічної мобільності (<http://surl.li/bdqhc>). Викладачі, задіяні до реалізації ОПП МБ не обмежуються виключно можливостями щодо професійного розвитку наявними в НАУ, а проходять підвищення кваліфікації закордоном (<http://surl.li/bdqhl>) та користуються послугами сторонніх організацій та навчальних закладів. При проведенні попередньої експертизи ЕГ було рекомендовано започаткувати процедуру рейтингового оцінювання професіоналізму та педагогічної майстерності викладачів. За поясненнями гаранта ОПП МБ та начальника навчально-методичного відділу Голубничого О.Г. Положення про рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічного працівника та навчально-наукового структурного підрозділу Національного авіаційного університету затверджено і введено в дію (<blob:https://office.nau.gov.ua/790be0c6-81b7-48a4-ae1a-d31048f094dd>), але на сьогодні виконується частково, оскільки для повного впровадження необхідна автоматизована система, яка зараз розробляється. На зустрічі з НПП ЕГ було з'ясовано, що вони поки що не обізнані з Положеннями та не брали участь у рейтингуванні. ЕГ відзначає факти врахування пропозицій ЕГ, запропоновані під час проведення попередньої експертизи, а саме затвердження Положення про рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічного працівника та навчально-наукового структурного підрозділу, разом з тим, констатує, що воно не реалізується з технічних причин.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Стимулювання викладацької майстерності в НАУ здійснюється шляхом матеріального та морального заохочення викладачів до досконалості у викладанні. Документами, які регламентують матеріальне заохочення є Статут НАУ (<http://surl.li/amepd>), Колективний договір на 2020-2022 рр. (<http://surl.li/sdnh>), Положення про порядок заохочення осіб, які працюють, навчаються в Національному авіаційному університеті та колективів структурних підрозділів університету (<http://surl.li/bdqio>), Положенням про преміювання працівників НАУ (<http://surl.li/bdqir>), розпорядженням ректора №013/роз від 04.03.20 «Про заохочення співробітників НАУ до впровадження в освітній процес власних наукових досліджень, результати яких опубліковані в WS, Scopus», Положення про конкурс щодо впровадження інноваційних інформаційних комплексів (<http://surl.li/bdqix>), Порядок використання коштів, передбачених для заохочення (<http://surl.li/bdqja>) тощо. На зустрічі ЕГ з НПП було отримано підтвердження їх обізнаності про існуючу систему матеріального заохочення, у тому числі отримання премії у розмірі 5000 грн за публікації у базах Web of Science та Scopus. НПП також наголосили на наявності значної ролі нематеріального заохочення у їх прагненні до досконалості у викладанні, заохочення кращих практик, значних досягнень у навчальній та науковій сфері. За результатами чергової експертизи ЕГ констатує наявність системи стимулювання викладацької майстерності в НАУ шляхом матеріального та морального заохочення викладачів до досконалості у викладанні.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Наявність диверсифікованих умов для забезпечення постійного професійного розвитку НПП, запроваджено матеріальне та моральне заохочення НПП. Системний характер залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Часткове запровадження процедури рейтингового оцінювання професіоналізму та педагогічної майстерності викладачів за рахунок відсутності необхідної автоматизованої системи. ЕГ рекомендує перейти до повного впровадження в дію Положення про рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічного працівника та навчально-наукового структурного підрозділу Національного авіаційного університету. Відсутність практики оприлюднення під час оголошення конкурсу на заміщення вакантних посад НПП цілеорієнтованих вимог, зокрема щодо відповідності їх академічної та/або професійної кваліфікації запланованим для викладання ОК, необхідного для програми досвіду практичної діяльності претендента за певними дисциплінами. ЕГ рекомендує розглянути можливість започаткувати практику оприлюднення зазначених вимог під час оголошення конкурсу на заміщення вакантних посад НПП. Наукова та публікаційна активність НПП за певними ОК не в повній мірі відповідає предметній області та є застарілою. Рекомендовано спрямувати публікаційну активність НПП, які забезпечують викладання дисциплін професійного спрямування, на наукові вишукування та розвинення теоретичного та прикладного змісту предметної області конкретних дисциплін, які ними викладаються.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

За результатами чергової акредитаційної експертизи ЕГ вважає, що освітньо-професійна програма та освітня діяльність за цією програмою зазнали позитивних змін і загалом відповідають Критерію 6 з недовідками, що не є суттєвими.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Рівень матеріально-технічної бази для підготовки здобувачів за ОПП МБ цілком достатній та дозволяє досягати поставлені ПРН. За участі гаранта та академічного персоналу ЕГ здійснила онлайн експертизу матеріально-технічного стану ЗВО. Здобувачі за ОПП МБ здійснюють навчання тільки в корпусі №7 ФМВ, що забезпечує комфортні умови їх переміщення. У ході зустрічі з представниками студентського самоврядування ЕГ переконалася, що студенти проживають у комфортних умовах у гуртожитку та не мають зауважень (<http://studcity.nau.edu.ua/>). Матеріально-технічне оснащення кафедри МЕВ і бізнесу включає комп'ютерні класи, лінгафонні кабінети для тренування перекладацької майстерності, лекційні аудиторії. У своєму розпорядженні кафедра МЕВ і бізнесу має принтери, сканери, ноутбуки та портативні проектори, які застосовуються під час впровадження освітнього процесу за ОПП. Всі вони знаходяться у вільному доступі для здобувачів та викладачів як у навчальний час, так і поза ним. ЕГ переконалася, що інфраструктура ЗВО забезпечує безперешкодний доступ до пункту харчування (один у корпусі №7), актовій зали, яка оснащена комфортними стільцями з міні столиками й завжди відкрита для студентства протягом навчального дня, окрема аудиторія для студентського самоврядування. Навчальні аудиторії та комп'ютерні класи перебувають у хорошому стані: відремонтовані (гарантом було зазначено, що улітку 2021 року актові зали були відремонтовані) з якісним освітленням. Навчально-методична база за ОПП МБ включає: науково-технічну бібліотеку (<http://www.lib.nau.edu.ua/main/>); «Інформаційний центр Євросоюзу» (<http://fmv.nau.edu.ua/structure/izes/>). У фондах НТБ зібрано понад 2 млн примірників друкованих та електронних видань (у тому числі іноземними мовами) (<http://www.lib.nau.edu.ua/about/>). У Відділі навчальної літератури наявно 25 000 видань за тематикою навчальних планів ФМВ. У фонді Читального залу технічної літератури є понад 20 000 примірників наукових та навчально-методичних матеріалів для всіх курсів ФМВ, довідкові видання та література з економіки. (<http://surl.li/bfgtd>). Також НТБ передплачено періодичні видання з «Економіки. Економічних наук» (<http://surl.li/bgair>). Під час співбесіди із здобувачами не було виявлено побажань щодо покращення освітнього середовища, студенти були задоволені умовами, які створені для навчання. У результатах опитування щодо якості реалізації освітніх програм ФМВ, більшістю випускниками ОПП МБ було визначено рівень забезпечення матеріально-технічної бази як високий та достатній (<http://surl.li/bdvhn>). За попередніми рекомендаціями здобувачів, ЗВО прийняло рішення про модернізацію сайту науково-технічної бібліотеки. Під час зустрічі з директором науково-технічної бібліотеки Вахнован В. Ю., ЕГ встановила факт розпочатої процедури щодо модернізації сайту бібліотеки.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

У контексті забезпечення інформаційними ресурсами, НПП та здобувачі підтвердили, що ЗВО надає безоплатний доступ до ліцензійного ПЗ та сервісів, які встановлені на всіх ПК в ЗВО: Academic Open License Agreement» з компанією Microsoft, сервіси, від компанії Google GSuite for Education, безкоштовна демонстраційна версія CRM-системи SalesDrive, комп'ютерна програма «АлькорАС-бюджет» (за запитом ЕГ, ЗВО було надано перелік ліцензії на все встановлене ПЗ, додатковий доказ 12). На території університету наявні зони вільного доступу до мережі Wi-Fi. Для дистанційного навчання та організації самостійної роботи здобувачів використовується інструменти Google GSuite for Education: Google Classroom, Google Meet, Google Документи, Таблиці, Презентації, Google Forms, Jamboard, Google Analytics, Analytics Canvas, Project Work planning, а також інтегровані з Google Workspace безкоштовні програмні продукти Trello, Mavenlink. Директором науково-технічної бібліотеки Вахнован В. Ю. було підтверджено, що ЗВО забезпечує безоплатний доступ до наукометричних баз Scopus, Web of Science, сайт бібліотеки підключенню до міжнародної системи URAN (електронна БД дисертацій). Також здобувачами було відмічено, що в умовах карантинних обмежень бібліотека надає послуги з електронного замовлення літератури, доставки електронних копій статей із друкованих журналів, що передплачуються Бібліотекою чи електронних журналів (<http://www.lib.nau.edu.ua/services/edos.aspx>). За результатами зустрічей 2, 3, 8 та огляду матеріально-технічної бази, ЕГ констатує, що ЗВО забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах ОПП МБ.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

НАУ забезпечує студентів безпечним середовищем для навчання (територія ЗВО огорожена парканом, при вході до корпусів є охорона, камери спостереження). У приміщенні корпусів на кожному поверсі розміщені правила безпеки, вогнегасники, інформаційні стенди з планом евакуації, а також вказівники швидких виходів. Навчальні корпуси та гуртожитки знаходяться у відповідному технічно-санітарному стані, що перевіряється щороку державною установою «Лабораторний центр на повітряному транспорті Міністерства охорони здоров'я України» (<http://surl.li/bdvht>, <http://surl.li/bdvhu>). Здоров'я студентів забезпечується потужним «Авіаційним медичним центром» (<https://nau.edu.ua/ua/menu/un%D1%96versitet/departments/medichnij-czentr.html>). АМЦ реалізує питання медичної сертифікації авіаційного персоналу цивільної авіації України та забезпечує нагляд за здоров'ям кожного студента та НПП університету. У АМЦ НАУ надається повноцінна амбулаторно-поліклінічна допомога за наступними медичними напрямками: надання консультативно-лікувальної допомоги, профілактичні огляди, клініко-лабораторні методи діагностики, проведення медичного огляду при первинному влаштуванні на роботу, періодичні медогляди; лікування в умовах денного стаціонару та ін. Діяльність АМЦ регулюється «Положенням про АМД НАУ» (https://nau.edu.ua/site/variables/docs/pologennya/Aviatsiyni_medychnyi_tsentr.pdf). Здобувачі ОПП «Міжнародний бізнес» відзначили достатню кількість вільного місця для відпочинку (зона відпочинку в бібліотеці, а також озеленена територія НАУ). ЕГ констатує, що освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти та дозволяє задовольнити їхні потреби.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Опитування фокус-груп здобувачів, представників студентського самоврядування та випускників дає підстави зробити висновок про належний рівень всіх видів підтримки. Освітня, інформаційна та консультативна підтримка забезпечується кураторами груп, НПП, деканатом та навчальним відділом. Також студентство активно товаришує з представниками Студентського самоврядування (<https://nau.edu.ua/ua/menu/studentu/sr-nau.html>), яке відповідальне за підтримку здобувачів у процесі їх поселення у гуртожитки (<http://studcity.nau.edu.ua/>) та заохоченні до активної участі у студентських заходах (<https://nau.edu.ua/ua/menu/studentu/studentske-zhittya/>). Також на сайті ЗВО можна знайти «Путівник НАУ» (<https://guide.nau.edu.ua/>), де є посилання на всі телеграм канали НАУ з метою швидкого отримання будь-якої інформації. Організаційна складова НАУ забезпечується «Організаційним сектором відділу по роботі зі студентами» (<http://surl.li/bdvhw/>). Сектор організовує та проводить різноманітні тематичні заходи: творчо-розважальні, національно-патріотичні, науково-просвітницькі, соціально-екологічні тощо; організовуються майстер-класи, поїздки та ігри, такі як: «Студентська весна», Міжнародний день студента, тощо. Соціальною підтримкою здобувачів займається «Сектор психолого-педагогічної роботи», який забезпечує формування психологічної культури здобувачів шляхом надання індивідуальної та групової психолого-педагогічної допомоги (<http://surl.li/bdvia>). У навчальних корпусах розташована Скринька довіри для залишення анонімних повідомлень, а на сайті ЗВО можна знайти Електронну скриньку довіри, на яку кожен може повідомити інформацію (про проблеми у сфері безпеки які є в університеті, про факти зловживань, корупційні прояви, тощо) важливу для забезпечення функціонування безпечного освітнього середовища та покращення діяльності ЗВО. (<https://nau.edu.ua/ua/menu/un%D1%96versitet/skrinka-doviri.html>). У ході зустрічей 2, 6 та 7 ЕГ підтверджує обізнаність здобувачів про можливість консультування у психолога, а завідувач сектору Оксамитна Л. Б. зазначила, що здобувачі активно звертаються за психологічною та соціальною підтримкою. ЗВО цікавиться їх думкою щодо рівня задоволеності всіма видами підтримки, зокрема через анкетування, проведення соціологічних опитувань кураторами та НПП у письмовому та усному вигляді.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

В НАУ удосконалюється інфраструктура та умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які можуть безбар'єрно навчатися в університеті. Гарантом ОПП було зазначено, що серед здобувачів на сьогодні немає осіб з особливими освітніми потребами. У разі виникнення необхідності в допомозі, у ЗВО передбачено план дій. По-перше здобувач має звернутися до служби охорони, що є на вході, надалі викликається відповідальний по факультету, який надаватиме супровід в навчальному процесі. У ЗВО дія «Концепція організації інклюзивного навчання НАУ» (<http://surl.li/bdvid>), яка визначає основні принципи розвитку інклюзивної освіти з метою забезпечення доступності і якості освітніх послуг здобувачам вищої освіти з особливими потребами. ЕГ також знайшла підтверджуючий документ, у якому детально прописано процедуру супроводу осіб з обмеженими можливостями «Наказ про затвердження Положення про порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у НАУ» (<http://surl.li/amerd>). Відповідно до попередньої акредитаційної експертизи ЗВО було рекомендовано підвищити рівень доступності навчальних будівель для здобувачів з особливими потребами. У ході огляду матеріально-технічної бази, ЕГ встановила позитивні зміни в удосконаленні інфраструктури (обладнано спеціальний вхід з пандусом, на сходовому майданчику встановлено мобільний пандус) (<http://surl.li/bdvic>).

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО розроблені та затверджені уніфіковані правила щодо врегулювання конфліктних ситуацій: Положення про організацію внутрішньої службової перевірки (<http://surl.li/bdvif>), що визначає механізм організації та проведення внутрішньої службової перевірки та виявлення фактів вчинення майнових і немайнових правопорушень в НАУ (невиконання посадових обов'язків, факти порушення академічної доброчесності, виникнення конфліктних ситуацій в структурних підрозділах та ін.); «Положення про комісії з профілактики правопорушень НАУ» (<http://surl.li/bdvih>), відповідно до якого Комісії є постійно діючими органами, які утворюються з метою забезпечення високого рівня корпоративної культури, посилення контролю за дотриманням студентами «Правил внутрішнього розпорядку НАУ, «Статуту НАУ» і «Правил внутрішнього розпорядку в студентських гуртожитках»; «Положення про Раду з гуманітарних питань Національного авіаційного університету» (<http://surl.li/bdvii>), що ідентифікує Раду як дорадчий орган, що має на меті створення належних умов для підвищення ефективності виховного процесу, розвитку студентів, формування в них соціальної та професійної компетентності. З метою запобігання корупції в НАУ діє Відділ з питань запобігання та виявлення корупції (<https://nau.edu.ua/ua/menu/un%D1%96versitet/zapobigannya-koruptsii.html>). Кожний здобувач та НПП можуть повідомити про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень. Контакти, на які можна повідомити про здійснення корупційних дій, знаходяться на сайті відділу (<http://surl.li/bdvin>). Також інформацію можна надати на захищену електронну поштову скриньку Національного агентства з питань запобігання корупції (anticor_reports@nazk.gov.ua). В свою чергу, здобувачі вищої освіти та НПП у фокус-групах повідомили ЕГ, що вони обізнані з процедурою подання скарги у разі виникнення проблемних ситуацій. В основному здобувачі звертаються до куратора. Випадки сексуальних домагань та гендерної рівності за даною ОПП не були відмічені жодною із фокус-груп. З метою нормативного врегулювання випадків булінгу, мобінгу, кібербулінгу, харасменту серед здобувачів вищої освіти та працівників НАУ, в ЗВО діє «Положення про запобігання та протидію булінгу, мобінгу, кібербулінгу, харасменту в НАУ» (<http://surl.li/bdviq>). ЕГ підтверджує наявність сформованої і чіткої політики і процедури вирішення конфліктних ситуацій в ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що забезпечується в першу чергу потужним Авіаційним медичним центром, у якому можна отримати будь-яку медичну послугу безкоштовно. ЗВО проводить систематичне опитування серед випускників та здобувачів стосовно їх задоволеності матеріально-технічним забезпеченням, соціально-психологічною підтримкою та інших факторів освітнього процесу та враховує їх рекомендації.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабких сторін не виявлено. ЕГ підтримує й рекомендує активніше продовжувати реалізовувати ініціативу по збільшенню рівня доступності всіх навчальних корпусів та гуртожитків для осіб з обмеженими можливостями, модернізацію сайту бібліотеки та її приміщень.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

За результатами чергової акредитаційної експертизи ЕГ вважає, що освітньо-професійна програма та освітня діяльність за цією програмою зазнали позитивних змін і загалом відповідають Критерію 7.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

ЕГ розглянула низку документів, а саме: Положення про освітні програми в НАУ (<http://surl.li/aczsi>) – вцілому; Положення про організацію освітнього процесу в НАУ (<http://surl.li/gqvm>) – Розділ 3; Положення про систему забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності НАУ (<http://surl.li/anbfl>) – Розділ 5, п.5.3, Положення про внутрішній моніторинг вищої освіти та освітньої діяльності в НАУ (<http://surl.li/bdjmb>) – вцілому. Перегляд освітніх програм в Університеті проводиться щорічно (або два рази на рік за належної аргументації) за результатами моніторингу (Розділ 4, п.4.3). ЕГ встановила, що ОПП МБ вчоргове була переглянута за результатами проведення акредитаційної експертизи, урахування пропозицій та рекомендацій стекгоlderів (додатковий доказ 7, зустрічі 2,3,4). Нова редакція затверджена Вченою Радою НАУ (протокол №5 від 19.05.21) і введено в дію наказом ректора №326/од від 1.06.21 (<http://surl.li/bdprwy>), що передає офіційній інформації, вказаній в Розділі 1, п. 1.5 ОПП МБ «З метою врахування рекомендацій щодо удосконалення ОП, наданих під час проведення акредитаційної експертизи (протокол №11 (54) від 29.06.2021р.)». Під час зустрічі 5 встановлено, що черговий перегляд ОПП МБ урахував проміжні пропозиції за результатами експертизи 15-17.04.2021р. та забезпечував дотримання процедур формування навчальних планів та відповідного навчального навантаження на 2021/2022н.р. (Голубничий О.Г.) Процес удосконалення нової редакції ОПП МБ продовжився у вересні 2021р., оскільки зміни, внесені наказом ректора від 30.09.2021р. №524/од., зумовлені пропозицією роботодавця щодо уведення ОК29 «Менеджмент і маркетинг міжнародних авіаційних перевезень» (<http://surl.li/bdoha>) для вивчення на 4 курсі. Наведену часову порядковість ЕГ розглядає як постійний процес перегляду ОП МБ, а під час зустрічей 2,3,5 встановлено систематичне інформування здобувачів вищої освіти щодо унесених змін. Періодичність проведення моніторингу складає 1 раз на рік за критеріями, вказаними у Табл.1 Положення (стор.6 <http://surl.li/bdjmb>) та реалізується згідно з інституційною структурою внутрішньої системи забезпечення якості (ВСЗЯ) «здобувач - освітня програма - факультет (інститут) – структурні підрозділи університету, що відповідають за ВСЗЯ та залучені до її реалізації» (зустрічі 2,5,7). Результати моніторингу якості освіти оприлюднені на веб-сайті НАУ (<http://surl.li/agvaw>) і включають Загальноуніверситетське опитування здобувачів вищої освіти в НАУ та Якість реалізації освітньо-професійної програми «Міжнародний бізнес бакалаври» (<http://surl.li/bdprxf>). Аналізуючи звіт, ЕГ виявила на титульному аркуші суперечливу інформацію, а саме: в опитування брали участь здобувачі-бакалаври, а аналіз результатів стосується анкетування PhD докторантів, яку ЕГ розглядає як описку. За результатами ЕГ вцілому встановила відповідність дотримання визначених у НАУ процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми з незначними описками.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Залучення здобувачів вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування відбувається на підставі Положення про студентське самоврядування (<http://surl.li/bdqag>) – Глава 1.2, Положення про систему забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності НАУ (<http://surl.li/anbfl>) на усіх рівнях інституційної структури ВСЗЯО (рис.1, стор.10); Положення про освітні програми в НАУ (<http://surl.li/aczsi>) – Розділ 3, п.3.1, Розділ 4, п. 4.3.2; Положення про організацію освітнього процесу в НАУ (<http://surl.li/gqvm>) – Розділ 6, п. 6.1 За результатами експертизи ЕГ встановила участь здобувачів в процедурах перегляду ОПП МБ (додатковий доказ 7, зустріч 3). Опитування здобувачів щодо якості реалізації освітніх програм проводяться систематично, а їх результати розміщуються на офіційному веб-сайті НАУ. Пропозиції здобувачів з удосконалення ОПП МБ за червень 2021р. орієнтовані на посилення практичної складової через залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків та обговорення сучасних подій в міжнародному бізнесі (<http://surl.li/bdngt>, стор. 21). Запропонована анкета не передбачає поділу здобувачів за освітніми рівнями, однак, ЕГ отримало підтвердження надання пропозицій від здобувачів бакалаврського рівня під час зустрічі 3. Представники студентського самоврядування (студентської ради НАУ, студентської ради ФМВ) під час зустрічі 7 підтвердили факти участі у процедурах забезпечення якості освітньої діяльності, в т.ч. перегляду освітніх програм. Наприклад, Патланенко Б.Ю., голова студради ФМВ, підтвердив звернення здобувачів з приводу покращувальних змін до освітніх програм (збільшення кількості годин для вивчення іноземної мови), навів власний приклад урахування пропозицій для ОПП, за якою він навчається. Член студради Вакуленко А.О. наведе приклад урахування пропозицій здобувачів при формуванні графіку навчального процесу (окремий день для навчання на кафедрі військової підготовки). Загалом, за результатами зустрічей 3,7 і відкритої зустрічі ЕГ може констатувати факти участі здобувачів в управлінні НАУ, зокрема через представників у керівних, робочих та дорадчих органах, органах студентського самоврядування НАУ.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

В НАУ розроблено і введено в дію Положення про Раду роботодавців, яка формується як на рівні Університету, так і на рівні факультету (інституту), є консультативно-дорадчим органом і функціонує як складова запровадженої в Університеті Системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (<http://surl.li/bdqej>). У Положенні про систему забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності НАУ (<http://surl.li/anbfl>), Розділі 5, п. 5.2.3 зазначено, що «Кожному факультету (інституту) доцільно створити ради роботодавців – галузеві консультативні комітети. Кількість комітетів залежить від діапазону та різноманітності програм/спеціальностей». ЕГ не підтвердила факту функціонування Рад роботодавців, однак, процедуру

формування Рад роботодавців факультетів (інститутів) завершено та розпочато процедуру формування Ради роботодавців НАУ (Слободян О.П., Гізун А.І.), що відповідає рекомендації попередньої експертизи з інституціоналізації роботодавців. Опитування роботодавців та їх представників щодо якості реалізації ОПП МБ проведено планується проводити щорічно, а результати за 2021р. розміщено на офіційному веб-сайті НАУ (<http://surl.li/bdqay>). В опитуванні взяли участь 36 респондентів, в т.ч. 2 галузеворієнтованих. Пропозиції роботодавців орієнтовані на збільшення практичної складової і продовження терміну стажування здобувачів, збільшення обсягу годин для вивчення іноземних мов. Взаємозв'язок з роботодавцями реалізується через залучення до складу робочої групи з ОПП МБ (зустріч 4, Бондюк О.М.); рецензування ОПП МБ (Буковський О.); забезпечення здобувачів базами практики (додаткові докази 4,18); залучення професіоналів-практиків до проведення аудиторних занять (<http://surl.li/bdnel>) та майстер-класів (<http://surl.li/bdnen>). За результатами аналізування ВСО, додаткових доказів 4,18, зустрічей 1,4, резервної зустрічі ЕГ підтверджує залучення роботодавців та їх представників до процесів періодичного перегляду ОПП МБ та процедур забезпечення якості її реалізації.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

З відомостей СО та результатів аналізування відкритої інформації щодо відділів, служб, центрів НАУ ЕГ не виявила інституції, відповідальної за роботу з випускниками. Збір інформації виконується силами кафедри. Відгуки випускників про ОПП МБ та інформація про їх кар'єрний шлях розміщені на офіційній сторінці кафедри міжнародних економічних відносин і бізнесу у вкладці «Випускники кафедри» (<http://surl.li/bdqgc>). Результати анкетування випускників ОПП МБ розміщені на офіційній сторінці ФМВ (<http://surl.li/bdnek>). ЕГ проаналізувала результати опитування випускників щодо якості реалізації ОПП МБ за грудень 2020р. (відповідна вкладка, стор. 18-19) та червень 2021р. (відповідна вкладка, стор. 19-20). До основних пропозицій випускників відноситься забезпечення більш якісною технічною базою, перезарахування балів в межах окремих тем та модулів, диджиталізація (результати 2020р.), збільшення практичної підготовки, залучення професіоналів-практиків до аудиторних занять, навчання з використанням кейс-методу на прикладі успішних компаній (результати 2021р.). Високий рівень задоволення роботодавців випускниками ФМВ, які працюють в організації-респонденті (високий рівень – 78%, решта – вище середнього), та готовність брати на роботу таких випускників (високий рівень – 69%, решта – вище середнього) зазначено в результатах опитування роботодавців (<http://surl.li/bdqay>, стор. 11). Однак, ЕГ не може підтвердити, чи наведена інформація стосується виключно випускників ОПП МБ, чи факультету, хоча на титульному аркуші вказано «Якість реалізації ОПП МБ». ЕГ вважає, що за ОПП МБ налагоджено реальний зв'язок з випускниками, відбувається збір, аналіз та врахування інформації щодо їх кар'єрного росту, що підтверджено під час зустрічей 2,3,8.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Внутрішня система забезпечення якості регламентується, в т.ч., Положенням про організацію освітнього процесу, Розділ 8 (<http://surl.li/gqvm>), Положенням про систему забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності НАУ (<http://surl.li/anbfl>), є ієрархічною та має визначений перелік учасників системи забезпечення якості на кожному рівні. Важливим дорадчо-консультативним органом стратегічного спрямування є Рада з якості, яка функціонує на четвертому рівні. Однак, ЕГ виявила, що продовж 2021р. Рада з якості НАУ не працювала (жодної інформації на відкритих ресурсах НАУ). Під час резервної зустрічі Гізун А.І. пояснив, що в університеті відбувається реорганізація функціональних повноважень Ради з якості і згідно Положення про Раду з якості освітньої діяльності та якості вищої освіти НАУ (<http://surl.li/ajreu>) уточнено основні завдання, функції, склад та організацію роботи. Забезпечення якості освітньої діяльності відбувалось на рівні Комісії з якості факультетів/інститутів (додатковий доказ 10). ЕГ провела порівняльний аналіз результатів анкетування здобувачів вищої освіти ОПП МБ за січень 2021р. (<http://surl.li/bdngs>, стор. 22-23) і червень 2021р. (<http://surl.li/bdngt>, стор. 20-21) і виявила покращення показника «рівень можливості вільного вибору дисциплін»: у січні зафіксовано 20% критичний і 20% низький рівень, у червні – критичний відсутній, більше третини низький. Така динаміка свідчить про реагування внутрішньої системи якості на пропозиції здобувачів, що цілком узгоджується з процедурами, заявленими в Методичних рекомендаціях щодо вільного вибору студентами навчальних дисциплін (<http://surl.li/gqvo>). Розділу 2, п 2.7.1 «Перелік вибіркового формується кафедрами на кожний новий навчальний рік та доводиться до відома студентів до 10 квітня навчального року, що передую початку нового навчального року». ЕГ проаналізувала результати опитування випускників щодо якості реалізації ОПП МБ (<http://surl.li/bdnek>) за грудень 2020р. (відповідна вкладка, стор. 18-19) та червень 2021р. (відповідна вкладка, стор. 19-20), згідно якого встановлено позитивну зміну показника «рівень навчально-методичного забезпечення» – з 40 % низького рівня до 20%, та показника «рівень застосування інноваційних, інтерактивних методів навчання» – з 40% низького рівня до 17%. Застосування осучасненого навчально-методичного забезпечення та інноваційних, інтерактивних методів навчання підтверджено під час зустрічей 2,3 та додатковим доказом 12. Прикладом реагування системи забезпечення якості є затвердження чергової редакції ОПП МБ із змінами, внесеними 30.09.2021р. наказом ректора №524/од, щодо врахування пропозиції роботодавця з уведення ОК29 «Менеджмент і маркетинг міжнародних авіаційних перевезень» (додатковий доказ 7, зустріч 4, резервна зустріч). За результатами чергової експертизи ЕГ підтверджує позитивну динаміку у своєчасному реагуванні внутрішньої системи забезпечення якості НАУ на виявлені недоліки в ОПП МБ та освітній діяльності, пов'язаній з нею.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Чергова експертиза ОПП МБ встановила факти урахування зауважень і пропозицій, сформульованих під час попередньої акредитації. За Критерієм 1 враховано контекст галузі та підготовку фахівців-міжнародників авіакосмічного спрямування при формуванні змістового наповнення (окремі теми галузевого спрямування в РПНД ОК 6,7,17,20,21,23,25,26,27,28; галузева ОК29; при виконанні курсових робіт ОК30,31,33,34,35, при проектуванні тем БКР - ОК39). Однак, встановлено невідповідності у забезпеченні ПРН компонентами освітньої програми за ОК7,17,35. За Критерієм 2 введення до ОПП МБ 2021 р. рекомендовану роботодавцями дисципліну «Міжнародне економічне право» (ОК18); збільшення обсягу годин, відведених на вивчення англійської та другої іноземної мови з 56,5 кредитів ЄКТС (ОПП 2018 р.) до 70 кредитів ЄКТС (ОПП 2021 р.); враховано пропозиції здобувачів щодо збільшення кількості годин, відведених на виробничу практику за рахунок переведення навчальної (перекладацької) практики (НП 2018 р.) у виробничу перекладацьку практику (НП 2021 р.) За Критерієм 3 змін не відбулося. За Критерієм 4: впроваджено сучасний сервіс Google GSuite for Education (з 2020 року Google Workspace for Education). Однак, фахові дисципліни, що будуть викладатись за англійськомовним проектом, не вказано, їх РПНД відсутні. Можливість залучення здобувачів ВО до кафедральних НДР на платній основі розглядається. За Критерієм 5 забезпечено практику інформування про результати поточного оцінювання здобувачів через впровадження сервісу електронного журналу в застосунку Google Classroom. За Критерієм 6 затверджено Положення про рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічного працівника та навчально-наукового структурного підрозділу, однак, з технічних причин не реалізовано; залучено до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, переважно, через проведення гостьових лекцій. За Критерієм 7 покращено благоустрій ЗВО та запущено процес осучаснення веб-сайту Науково-технічної бібліотеки. Покращено рівень доступності навчального корпусу №7 (де навчаються здобувачі за ОПП МБ) для осіб з особливими потребами. За Критерієм 8 в анкеті-опитувальнику здобувачів ВО передбачено окреме поле для обґрунтування виставленої оцінки чи зауваження. Впроваджено процедуру інституціоналізації роботодавців та започаткування роботи Ради роботодавців як на рівні факультетів/інститутів, так і на рівні університету. За Критерієм 9 розміщення на сайті факультету результатів опитувань стейкхолдерів. За результатами чергової експертизи ЕГ констатує врахування більшості пропозицій та рекомендацій попередньої експертизи.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Принципи формування культури якості в університеті розкриті в Положенні про Раду з якості освітньої діяльності та якості вищої освіти НАУ (<http://surl.li/ajpeu>), Розділі 1, п. 1.3; Положенні про систему забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності НАУ (<http://surl.li/anbfl>) в частині «Політика і процедури забезпечення якості підтримують культуру якості закладу вищої освіти (далі – ЗВО), в якій стейкхолдери беруть на себе відповідальність за якість на всіх рівнях функціонування ЗВО», «Кодексі честі науково-педагогічного працівника і студента НАУ» (<http://surl.li/ajotn>) – вцілому. Реалізація процедур забезпечення якості відбувається усіма учасниками системи забезпечення якості на усіх п'яти рівнях: здобувачів вищої освіти; освітніх програм; факультетів/інститутів; структурних підрозділів та дорадчо-консультаційних органів; ректора, Наглядової та Вченої рад НАУ. Дотримання культури якості на ОПП МБ підтверджено деклараціями про академічну доброчесність здобувачів та НПП (додатковий доказ 16), результатами перевірки на плагіат бакалаврських кваліфікаційних робіт (додатковий доказ 15), договорами із сервісами перевірки на плагіат (додаткові докази 20,21). Формуванню культури якості, націленої на загальнолюдські цінності, сприяють заходи студентської ради НАУ та ФМВ, в якому реалізується ОПП МБ (зустрічі 3,7). ЕГ за результатами зустрічей 2,3,5,7 та аналізування додаткових доказів встановила, що всі учасники освітнього процесу дотримуються політик і процедур забезпечення якості з підтримання культури якості, розуміють як персональну відповідальність, так і відповідальність спільноти НАУ.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

До позитивних практик ЕГ відносить процедуру інституціоналізації роботодавців, яку завершено на рівні факультетів/інститутів та розпочато на рівні університету у формі дорадчо-консультаційного органу Рад роботодавців.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Оприлюднені результати моніторингу якості реалізації ОПП МБ для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у формі опитувань стейкхолдерів не включають опитування НПП. ЕГ рекомендує в системі моніторингу

оприлюднювати пропозиції та рекомендації академічної спільноти.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

За результатами чергової акредитаційної експертизи ЕГ вважає, що освітньо-професійна програма та освітня діяльність за цією програмою зазнали позитивних змін і загалом відповідають Критерію 8 з невеликими, що не є суттєвими.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В НАУ сформовані чіткі й зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу, а послідовне їх виконання регулюється нормативною базою, що є у відкритому доступі на сайті Університету (<http://surl.li/bdqqd>). Під час інтерв'ювання здобувачів ВО та НПП було підтверджено, що всі правила і процедури щодо провадження освітнього процесу для них зрозумілі.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

ЕГ переконалась, що заклад вчасно оприлюднює проект ОПП на офіційному веб-сайті (<http://surl.li/adhqz>), а також електронну адресу з метою отримання пропозицій чи зауважень від зацікавлених сторін. На відповідній сторінці наявні пропозиції стейкхолдерів у вигляді рецензій-відгуків роботодавців. Разом з тим, пропозиції інших груп стейкхолдерів відсутні. На сайті НАУ також розміщені проекти ОП за 2019-2020 рр. (<http://surl.li/agvar>). Окрім іншого, під час акредитації було встановлено, що пропозиції та побажання від стейкхолдерів можуть надходити і через інші канали комунікації. Ініціатори, учасники, терміни проведення, а також відповідні методи та інструменти моніторингу освітніх програм визначені у Положенні про внутрішній моніторинг вищої освіти та освітньої діяльності в НАУ (<http://surl.li/bdjmb>). Порядок надання пропозицій щодо перегляду освітніх програм, в тому числі форми їх надання зазначено у п. 4.3.2. Положення про освітні програми НАУ (<http://surl.li/aczsi>).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ЕГ переконалась, що ОПП, у тому числі ОПП МБ оприлюднено на сайті НАУ (<http://surl.li/bdqug>) та сайті кафедри міжнародних економічних відносин розміщено інформацію про ОП включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти, а також навчальні плани (<http://surl.li/bdqui>). Робочі програми обов'язкових навчальних дисциплін та силабуси вибіркових дисциплін розміщено на сайті кафедри міжнародних економічних відносин (<http://surl.li/bdngv>). Під час зустрічей зі стейкхолдерами було зазначено що інформація є вичерпною та зрозумілою.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

На офіційному веб-сайті НАУ у відкритому доступі окрім проекту ОПП 2021 р. є проекти ОПП за 2019 і 2020 рр. (<http://surl.li/agvar>), що забезпечує можливість відстежувати динаміку змін за ОПП та врахування рекомендацій стейкхолдерів і в цілому сприяє прозорості та публічності діяльності ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

На сторінці оприлюднення проєкту ОПП присутні пропозиції лише однієї групи стейкхолдерів – роботодавців. Рекомендовано публікувати на сторінці оприлюднення проєкту ОПП МБ пропозиції усіх груп стейкхолдерів та їх реалізацію в контексті ОПП.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

За результатами чергової акредитаційної експертизи ЕГ вважає, що освітньо-професійна програма та освітня діяльність за цією програмою зазнали позитивних змін і загалом відповідають Критерію 9 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості

здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.
не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.
не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.
не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.
не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.
не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Чернобай Ліана Іванівна

Члени експертної групи

Горіна Ганна Олександрівна

Артеменко Аліна Сергіївна